

ISSN 1407-9321

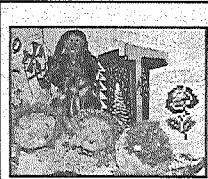

Preiļu rajona padome – partneris EQUAL projektā

Preiļu rajona padome kļuvusi par partneri apjomīgā Latvijas Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju asociācijas EQUAL projektā «Apmācība un interneta lietošana Latvijas bezdarbniekiem», informē Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva.

Latvijas Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju asociācija, izvērtējot 39 projektu pieteikumus, atbalstījusi tikai sešus no tiem. Preiļu rajona padomes sagatavotais pieteikums novērtēts kā viens no labākajiem. Paredzēts, ka projektu, kura gaitā apmācības procesu izies Latvijas, tajā skaitā arī Preiļu rajona bezdarbnieki, realizēs nākamgad.

L.Kirillova

**Bērni
piedalās
akcijā
«Es dāvinu
tev...».**
▶ 5. lpp.

**Līvānu
1. vidus-
skolā.**
▶ 6. lpp.

**Ziemassvētku
kausu izcīna
Preiļu
komanda.**
▶ 7. lpp.

Adamoviču ģimene ciemojās pie Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas

● Šī fotogrāfija, ko Adamoviču ģimene atveda no ciemošanās pie Valsts prezidentes, viņu mājās turpmāk būs novietota goda vietā: (attēlā no kreisās) vecākais dēls Jānis, Aldis, Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, Imants Freibergs ar mazo levu un Lolīta ar Mārci.

16. decembrī tradicionālajā Ziemassvētku sarīkojumā pie Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas Preiļu rajona kuplās un darbīgās ģimenes pārstāvēja Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs un šīs skolas pedagoģe Lolīta Adamoviča ar savām trim atvasēm – septiņklasnieku Jāni, četrarpus gadus veco Mārci un trīsgadīgo levu.

— To, ka esam uzaicināti ciemos pie prezidentes, uztvērām kā negaidītu faktu, jo rajonā ir ļoti daudz darbīgu un cienījamu ģimeņu, kas būtu pelnījušas šādu pagodinājumu, — «Novadniekam» teica Aldis Adamovičs. Protams, bērniem, it īpaši Mārcim un Ievai, kuri vēl isti neapzinājās notikuma būtību, brauciens uz prezidentes pili likās kā vilinošs piedzīvojums. Viņi pazīst Vairu Vīķi-Frei-

bergu, jo daudzārt redzējuši prezidenti gan laikrakstu fotogrāfijās, gan televīzijas pārraidēs, tāpēc ļoti vēlējas tikties ar viņu.

Vairāki simti cilvēku, kas no visiem valsts rajoniem pulcējās prezidentes pilī uz pieņemšanu, pārstāvēja visdažādākās profesijas un nozares. To vidū bija zemnieku saimniecību īpašnieki, lauku uzņēmēji, arī pedagogi. Taču visas šīs ģimenes vieno fakts, ka vecāki, būdami aktīvi un darbīgi ļaudis, par tādiem audzina arī savus bērnus. Pieņemšanā, kas notika ģerboņu zālē, kur prezidente parasti dāvāna ārzemju delegācijai un kur notiek ārvalstu vēstnieku akreditācija, pēc Vairas Vīķes-Freibergas uzrunas ar koncertu uzstājās vokālais ansamblis «Dzeguzīte», bērni dāvāna saņēma saldumus un grāmatas. Bet pēc cienāšanās pie prezidentes sarūpētā mīklasta galda ciemiņi kopā ar prezidentu un viņas dzīves-

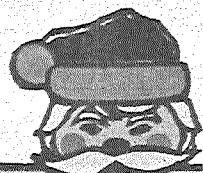
biedru Imantu Freibergu pils pagalmā iededza svētku eglī. Aldis un Lolīta atzīst, ka šie mirkļi, kas kopā ar citām Latvijas ģimenēm pavadīti Rīgas pilī, vienmēr paliks atmiņā. Var saņemt bagātas dāvanas un veltes, bet tās neatsver cilvēciģo siltumu un pateicības vārdus, ja tie plūst no sirds.

Aldis un Lolīta vienprātīgi atzīst, ka dzīvē izvilkuši laimīgo lozi. Viņi jūtas laimīgi gan savā ģimenē, kur katrs no trim bērniem ik dienas pārsteidz ar jauniem sasniegumiem un atklājumiem, gan skolā, kur apkārt valda nebeidzama kņada. Lolīta ir sākumskolas klašu audzinātāja, pašlaik zinību pasaulē vada otrklasniekus. Viņas pedagoģiskā darba pieredze krājas jau 14 gadus, iepriekšējā mācību gada beigās Lolītas pirmie audzināmie bērni absolvēja Preiļu Valsts ģimnāziju. Aldis Preiļu 1. pamatskolā aizvadījis 12 gadus, astoņus no tiem direktora ama-

tā. Dienas steiga un sasprindzinājums pierimst tikai vakaros, kad ģimene sapulcējas mājās. Taču arī tad nav laika rimti pasēdēt, jo Mārcim un Ievai sakrājies simtiem jautājumu tētīm un mammai, bet Jānim pēc treniņiem basketbolā un džudo jāatvēr brīži mājas darbu sagatavošanai. Mūsdienu cilvēku lielākā problēma ir mūžīgais laika trūkums. Pieaugušajiem pietrūkst laika sarunām ar bērniem, saka Aldis un Lolīta. Tāpēc, neskatoties uz aizņemtību, cenšamies būt vairāk kopā, lasām grāmatas, vasarā izbrīvējam dienu kādam kopīgam braucienam uz Rīgu, ceļojumam pa Latgales skaistākajām vietām, kopīgi sapņojam par to, kā dzīvosim pēc gadiem, kad bērni būs paaugušies, kad būsime iekopuši zemes pleķīti ap savu māju.

L.Kirillova

Līdz 24. decembrim
abonē
«NOVADNIEKU»
2005. gadam
visās pasta nodaļās,
redakcijā
(Brīvības ielā 14, Preiļos),
internetā
www.novadnieks.lv
sadaļā «Abonēšana»

Lasītāji,
kas «Novadnieku»
abonēšanas
kampanjas laikā būs
abonējuši
vismaz vienam
mēnesim, saņems
DĀVANU —
sienas pārliekamo
KALENDĀRU.

2005. gadā:

● uz tradicionālo «Preses balli» šoreiz aicināsim nevis gada sākumā, kā ierasts, bet 2. aprīlī. Savus lasītājus, kas būs abonējuši laikrakstu visam 2005. gadam un vinnējuši loterijā ieejas karti, «NOVADNIEKS» lūgs uz dzimšanas dienas svinībām. (Pieteikuma karti sāksim publicēt no 2005. gada 4. janvāra)

● **BEZMAKSAS** privātsludinājumi un juridiskās konsultācijas paliek spēkā.

2005. gada janvārī:

● tie lasītāji, kas būs abonējuši «Novadnieku» 2005. gada trim un vairāk mēnešiem, loterijā varēs vinnēt Hipotēku bankas maksājumu karti «Maestro» ar 50 latiem tās kontā. (Loterijas atļauja nr. 608.)

NACIONĀLĀS ZINĀS

Valsts iestādēs Ziemassvētkus svin vairāk nekā privāto uzņēmumos

Ziemassvētku un Jaunā gada balles, prēmijas un algas pielikumi ir daudz raksturīgāki valsts sektoram nekā privātajiem uzņēmumiem, liecina tirgus un patērētāju pētījumu aģentūras «InMind» decembra sākumā apkopotie dati. Aptaujas dati rāda, ka balles darba vietās šogad sagaida 74% valsts iestāžu darbinieku un tikai 39% privāto struktūrās nodarbināto. Pērn gadumijas balles tika rīkotas 77% valsts iestādēs strādājošajiem un 44% komercuzņēmumu darbinieku. Algas pielikumu vai prēmijas šajos Ziemassvētkos cer sagaidīt 49% valsts sektorā strādājošo un 27% privāto uzņēmumu darbinieku. Savukārt pagājušajā gadā prēmijas vai algas pielikumus uz Ziemassvētkiem saņēma 66% valsts iestāžu darbinieku un 36% privāto uzņēmumos strādājošie. Puse no privāto uzņēmumu darbiniekiem šogad algas pielikumus prēmijas vai piemaksu veidā negaida. Pētījums liecina, ka komercstruktūrās strādājošie Ziemassvētku algas pielikumus, balles un dāvanas no darba devēja gaida mazāk nekā valsts nodarbinātie.

Pētnieki secinājuši, ka, salīdzinot ar valsts iestādēm, mazāka ir to privāto uzņēmumu daļa, kas var atļauties tērēt līdzekļus savu darbinieku iepriecināšanai Ziemassvētkos.

Bērziņš grib stingrāk kontrolēt finanšu plūsmas ārstniecības iestādēs

Veselības ministrs Gundars Bērziņš vēlas stingrāk kontrolēt finanšu plūsmas slimnīcās un vairāk uzraudzīt ārstniecības iestāžu veikto iepirkumus. Slimnīcu un Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras (VOAVA) līgumos ir jāparedz, ka jebkurā brīdī pēc pirmā pieprasījuma var pārbaudīt slimnīcu aprūmāto rēķinus un to veikto iepirkumus, sacīja Bērziņš. VOAVA vadības informācijas sistēma jau tagad ļauj kontrolēt, vai ārsti neievieš slimnīcās pierakstījumus un nepieprasa samaksu par tādām manipulācijām, kas reāli nav veiktas. Ar šīs programmas palīdzību šogad atklāti vairāki pierakstījumi, piemēram, kādā slimnīcā vienam cilvēkam 46 reizes dienā veikti laboratoriski izmeklējumi, bet citā slimnīcā vienam pacientam dienā veiktas 19 manipulācijas. Vadības informācijas sistēma arī ļauj konstatēt, ja kādā slimnīcā strauji palielinās kādu manipulāciju, piemēram, apendicīta operāciju skaits. Tāpat iespējams atklāt citus gadījumus, kad ārsti izraksta rēķinus par it kā veiktām operācijām, piemēram, pirms pusotra gada konstatēts, ka kādā slimnīcā vīrietim pierakstīta operācija, kuru fizioloģiski var veikt tikai sievietēm. Bērziņš uzskata, ka ir jāatrod saprātīgs risinājums, kā sodīt šādus pārkāpumus.

Izstrādāts deputātu ētikas kodeksa projekts

Parlamentā pēc gandrīz divu gadu darba ir izstrādāts Saeimas deputātu ētikas kodeksa projekts. Patlaban kodeksa projekts ir nodots Saeimas Juridiskajam birojam atzinuma sniegšanai, bet pēc tam to izvērtēs Saeimas frakcijas. Kodeksa mērķis ir uzlabot Saeimas darbību un celt tās prestižu. Iecerēts, ka tas būs Saeimas darba organizācijas sastāvdaļa, kas ietver deputāta profesionālās ētikas principus, normas un ieteikumus. Kodekss definēs deputātu ētikas pamatprincipus, kas būs — godprātīgi ievērot Saeimas deputāta zvērestā pausto apņemšanos, kā arī Satversmes un Saeimas Kārtības rullja un citu likumu burtu un garu. Jau ziņots, ka kodeksu pirms gandrīz diviem gadiem ierosināja izstrādāt bijušais Saeimas Korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs Ainārs Latkovskis, kurš vēlējās, lai parlamentārieši varētu savas darbības samērot ar ētikas standartiem. Kodeksu sākotnēji izstrādāja ētikas padome Latvijas Universitātes profesores Skaidrītes Lasmanes vadībā. Lasmanei par to tika samaksāts 100 latu honorārs. Saeimas Juridiskais birojs atzina, ka Lasmanes vadībā izstrādātajā ētikas kodeksā ir sajauktas juridiskās un ētikas normas, tāpēc Mandātu un iesniegumu komisija noslēdza līgumu ar centra «Providus» pētnieku Valtu Kalniņu par ētikas kodeksa pilnveidošanu, par ko Kalniņam tika samaksāti 600 latu. Paredzēts, ka deputātu ētikas kodeksa īstenošanas kontroli veiks speciāli izveidota ētikas apakškomisija. Tajā būs ievēlēts viens deputāts no katras Saeimas frakcijas.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

«Novadnieka» lasītājus ar saviem zīmējumiem 2., 4., 5. 6., 7. un 10. lappusē Ziemassvētkos sveic Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēkņi.

● Preiļu mūzikas un mākslas skolas 2.a klases audzēknes Olgas Bojarinovas zīmējums.

PREIĻU RAJONA PADOME

17. decembrī notika Preiļu rajona padomes ārkārtas sēde.

Par piedalīšanos projektā «Sociālā darba speciālistu apmācības»

Lai paaugstinātu sociālā darba speciālistu izglītības līmeni Preiļu rajonā un lai varētu īstenot «Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā» noteiktās prasības, Preiļu rajona padomes locekļi nolēma sadarbībā ar Balvu rajona padomi izstrādāt un iesniegt Sociālās palīdzības fondā projektu «Sociālā darba speciālistu apmācības pir-

mā līmeņa augstākās sociālā darba izglītības iegūšanai».

2008. gada 1. janvārī stāties spēkā «Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums», kur noteikts, ka «tiesības veikt sociālo darbu ir personām, kas ieguvušas otrā līmeņa profesionālo augstāko vai akadēmisko izglītību sociālā darba jomā» un «tiesības sniegt sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un sociālo palīdzību ir personām, kas ieguvušas pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību attiecīgi sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas vai sociālās palīdzības sniegšanas jomā».

Pamatojoties uz Sociālās palīdzības fonda izsludināto projektu pieteikumu konkursu «Sociālā darba speciālistu apmācības», ir iespējams sagatavot projektu, kura rezultātā 20 sociālie darbinieki no Preiļu un Balvu rajona divu gadu laikā iegūs pirmā līmeņa augstāko sociālo izglītību.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva, sadarbība projekta gaitā paredzēta ar Balvu rajona padomi un augstskolu «Attīstība», kurai ir filiāles Rēzeknē un Daugavpilī. Mācības notiks Rēzeknē, par projekta līdzekļiem

desmit sociālajiem darbiniekiem no Balvu un Preiļu rajoniem divu gadu laikā tiks segtas gan mācību izmaksas, gan transporta izdevumi.

E.Jermolajeva uzsvera, ka sociālo darbinieku likumam neatbilstošs izglītības līmenis pašlaik ir ļoti aktuāla problēma ne tikai rajonā, bet visā reģionā un valstī kopumā. Piedalīšanās šajā projektā ļaus uzlabot situāciju ar minimāliem līdzekļiem, jo tā īstenošanai nav nepieciešams līdzfinansējums, jāsedz vienīgi projekta sagatavošanas izmaksas. Paredzams, ka mācības varētu sākties nākamā gada septembrī.

Sagatavoja L.Kirillova

Daugavas fonds vērtēja gada rezultātus

Aizkraukles rajona Sērenes pagastā notikušajā Daugavas fonda valdes sēdē izvērtēti 2004. gada rezultāti, informē Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis.

Šī gada laikā fonds akcep-

tējis 29 iesniegtos projektus, kas ir vairāk nekā bija plānots gada sākumā. Izdoti bukleti un citi informatīvie materiāli. Nākamajam gadam Preiļu rajons sagatavojis un Daugavas fonda atbalstam iesniedzis divus interesantus projektus. Viens no tiem paredz bukleta «Rušona. Ieskats kultūrvēsturē» izdošanu, bet Jer-

sikas pagasta padome cer ar fonda atbalstu izveidot piemiņekli Jersikas karalim Visvaldim. Abu projektu īstenošanai nepieciešamais finansējums ir attiecīgi 570 un 400 latu. Vēl nākamgad plānots izdot bukletu sakarā ar Daugavas fonda, kas turpmāk sauksies «Daugavas savienība», desmitgadi.

A.Pizelis informēja, ka nākamā gada martā Preiļos būs skatāma fotoizstāde par Daugavu. Tās autori ir bērni, kuri aizvadītajā vasarā fotografējuši mūsu līkteni, tās skaistākās vietas. Fotodarbi vispirms būs skatāmi Krāslavā.

L.Kirillova

VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA INFORMĒ

Pāreja uz IBAN kontiem neradīs neērtības VSAA klientiem

Gan Latvijas Banka, gan komercbankas aktīvi aicina savus klientus savlaicīgi informēt institūcijas un sadarbības partnerus par jaunajiem, starptautiskajiem standartiem atbilstošajiem IBAN kontu numuriem, kas turpmāk, sākot ar 2005. gada 1. janvāri, tiks lietoti gan starptautiskajos, gan iekšzemes

darījumos.

Arī Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) daudzmiert klientiem pensijas un pabalstus pārskaita uz kontiem bankās. Taču VSAA klientiem informēt aģentūru par izmaiņām nav nepieciešams, jo VSAA pati, centralizēti sadarbojoties ar bankām, saņem informāciju par tās

klientu jaunajiem IBAN kontu numuriem.

Tāpēc, ja pensija vai pabalsts jau tiek pārskaitīts uz kontu bankā, to saņēmējiem nav jāraizējas, ka IBAN konts izmaiņu dēļ naudu saņemt nevarēs.

Tikai atsevišķos gadījumos, ja VSAA nezinās kāda pensijas vai pabalsta saņēmēja

jauno IBAN konta numuru, par nepieciešamību sniegt informāciju katrs klients tiks informēti individuāli.

Līdz šim jau saņemta informācija no bankām par vairāk nekā 280 000 klientu kontiem. Pavisam aģentūrai ir 326,6 tūkstoši klientu, kam tā dažādus pakalpojumus pārskaita uz kontiem bankās.

Jauns pakalpojums, ko piešķirs VSAA — valsts atbalsts ar celiakiju slimiem bērniem, kuriem nav noteikta invaliditāte

No 2005. gada 1. janvāra Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) sāks piešķirt jaunu pakalpojumu — valsts atbalstu ar celiakiju slimiem bērniem, kuriem nav noteikta invaliditāte.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem valsts atbalsts ir naudas summa, ko piešķir ar celiakiju slimiem bērniem vecumā līdz 18 gadiem, kuriem nav noteikta invaliditāte. Valsts atbalsta apmērs atbilst piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta

par bērnu invalidu apmēram, t.i., 50 latu mēnesī.

Valsts atbalstu piešķirs VSAA nodaļa, pamatojoties uz atbalsta pieprasītāja rakstisku iesniegumu un sertificēta pediatra gastroenterologa rakstisku izziņu. Izziņā jābūt norādītai slimības diagnozei — celiakija, un atkārtotās pārbaudes termiņam, kas nepārsniedz divus gadus kopš izziņas izsniegšanas dienas. Papildus augstākminētajiem dokumentiem atbalsta pieprasītājam VSAA nodaļā būs

jāuzrāda personu apliecinošu dokumentu (pasi vai personas apliecību) un bērna dzimšanas apliecību.

Tiesības uz atbalstu būs, sākot no 2005. gada 1. janvāra. Ja ārsta izziņa būs izsniegta pirms 2005. gada 1. janvāra un tajā nebūs norādīts atkārtotās pārbaudes termiņš, atbalsts tiks piešķirts no 2005. gada 1. janvāra uz laiku, kas nebūs ilgāks par diviem gadiem no ārsta izziņas izsniegšanas dienas.

Par valsts sociālo pabalstu Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem

Atgādinām, ka no 2005. gada 1. janvāra valsts sociālā pabalsta apmērs Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekam un viņa nāves gadījumā viņa ģimenei tiks noteikts valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs, t.i., 35 latu mēnesī. Pabalsta apmērs un pārskaitīšanas kārtība tiks noteikta Ministru kabineta noteikumos, kas stāties spēkā 2005. gada 1. janvārī.

D.Jonāne,

VSAA Preiļu nodaļas klientu apkalpošanas daļas vadītāja

OTRDIENAS INTERVIJA

SKAIDRĪTE VARNAS žurnālistus sagaida savā jaunajā mājā Līvānos. Vīrs Aivars darbā, meita Kristiāna vēl nav pārnākusi no skolas, bet vecākais dēls Edijs jau ir kļuvis par rīdzinieku, mācās Tehniskajā koledžā un ar panākumiem piedalās autosporta sacensībās. Skaidrīte daļa savu laiku starp mājām, ģimeni un Līvānu novada Rožupes pagasta sabiedrisko centru. Pēdējās centra aktivitātes pat piesaistīja televīzijas uzmanību. Rožupē tika satrikota senu Ziemassvētku un Jaungada pastkaršu izstāde, kurai vietējie iedzīvotāji savāca 800 atklātnes. Bija organizētas arī radošās darbnīcas, kur nodarbināto laikā gan bērni, gan pieaugušie varēja gatavot apsveikumus, mācīties veidot kompozīcijas un vainagus, cept piparkūkas.

● Jaunībā Skaidrīte lepojās ar garumgariem matiem krietni pāri jostasvietai.

Man patīk būt kustībā

— Līdz šim nebija gadījies, ka jāintervē cilvēks, uz kuru attiecināms bezdarbnieka statuss, bet kurš nejutās par to traucēts. Gluži otrādi — jūs sagaidāt žurnālistus smaidoša un starojoša saules gaismas pielietā jaunā mājā, bet cilvēki par jums pirms intervijas teikuši daudzus atzinīgus vārdus. Arī Līvānu novada dome novērtējusi sabiedrisko darbu, piešķirot atzinības rakstu. Kā tas ir sanācis, ka nestrādājat algotā darbā?

— Manā diplomā rakstīts, ka esmu ēdienu gatavošanas tehnikas tehnoloģe. Man piešķirta augstākā kategorija. Darba vieta bija Līvānos kafejnīcā un restorānā. Tolaik darbs beidzās pusnaktī, tās nokļuvu pulksten vienos naktī. Manu mazo meitiņu piešķatīja mamma, kura dzīvo Līvānos, bet vīrs ar dēlu dzīvoja Rožupē, jo puika tur gāja skolā. Un tad bija tā, ka es iznāku no kafejnīcas, stāvu un skatos uz netālo mammas māju, kur ir mana mazulīte, un sirds gandrīz lūst. Man gribas pie meitiņas un vēlos arī uz mājām, pārlūkot, vai dēlam ir tīras drēbītes, vai sagatavojis stundas. Rožupē mēs dzīvojam tā sauktajā Līvānu mājā, kas bija bēdīgi slavenas ar nedrošo kurināšanu. Tāpēc dēlam bija aizliegts pašam to kurināt. Pienāca diena, kad vīrs teica, vai tiešām mūsu bērns nav pelnījis, ka viņu pēc skolas sagaida mamma siltā istabā un normāls ēdiens galdā, nevis no ledusskapja izvilktā aukstā desa?

— Mā darbvietā arī bija maza, un mēs nolēmām nemocīt bērnus un pašus sevi. Es pametu darbu. Ģimenes dzīve patiešām izmainījās. Bērni pēc skolas mani apbēra ar jaunumiem, viņiem gribējās stāstīt un dalīties visā. Tagad dēls jau ir izaudzis liels, arī meita sasniegusi padzmitnieces gadus, un atkal varētu sākt strādāt. Pa šo laiku kulinārijas nozarē viss stipri pārmainījies. Virtuves kļūvušas modernas, un pieprasījums ir pēc daudz savādākiem ēdieniem nekā kādreiz. Vēl neesmu nobriedusi līdz tādai domai, ka vajadzētu atsākt strādāt. Man joprojām pietiek, ko darīt. Taču, ja tā izlemšu, esmu gatava arī studijām augstskolā, jo tagad vajadzīgi speciālisti ar kvalitatīvām zināšanām.

— Toties viss šis laiks ir bijis aizpildīts ar sabiedrisko darbu, kuram savukārt neatrod laiku tie cilvēki, kuri pārāk aizņemti tiešajā darbā.

— Visu mūžu esmu bijusi sabiedriska. Man viegli nodibināt kontaktus ar cilvēkiem. Vīrs Rožupē strādāja par mežsargu un bija tur ticis pie mājas. Sākumā šķita grūti pamest pilsētu un pārceļties uz laukiem, kur visi cilvēki man pilnīgi sveši. Drīz vien iesaistījās vietējā deju kolektīvā, radās pirmie draugi. Atceros, kā man klājās lauku dzīves apgūšanā. Rožupes centra iedzīvotāji turēja govīs un citus siklopus, vasarā

● Skaidrīte Varnas ir cilvēks, kam gribas, lai apkārt kūsātu dzīvība. Foto: M. Rukosjujevs

kopīgi vāca sienu, tikās slaukšanas un barošanas laikā. Vīrs gribēja iegādāties govī, lai bērniem būtu svaigs piens, bet es turējos pretī, jo nemācēju slaukt. Un tad kādā jaukā vakarā vīrs govī bija nopircis un atvedis. Zvanīju mammai uz Līvāniem, lai brauc rītā govī izslaukt. Autobuss pienāca ap astoņiem, bet govys jau no sešiem rītā sacēla jandāliņu, maujot tā, ka jumts cēlās nost, un kaimiņi sāka satraukties. Aicinājām palīgus un gājām pulkā slaukt. Bija vien jāiemācās. Bet pēc tam, tāpat kā citi rožupieši, iesaistījāmies kopīgajos lauku darbos, un arī tas bija veids, kā paplašināt sakarus. Tagad kļūst skumji, kad redzu, kas ir palicis no «līvānietēm», kuras īpašnieki par lētu naudu pārdeva rīdziniekiem promvešanai. Vienā otrā vietā palikuši vairs tikai mājas pamati un klozetpods vidū. Un ciemata centrs tukšs, bez dzīvības.

Pirms pieciem gadiem Rožupē tika nodibināts sieviešu klubs. Tā dibinātāja Valija Vaivode centās dabūt arī no mājām bijušās veterārstes, zootehniķes, agronomes un citas kādreizējās kolhoza speciālistes, kas bija palikušas bez darba. Pirmajā reizē kopā sanācām septiņpadsmit sievietes, un pārliecinājāmies, ka gribam kaut ko iemācīties un arī iemācīt citām. Mani ievēlēja par vadītāju, un šos pienākumus veicu piecus gadus. Apspriežot par to, kas mums būtu jādara, secinājām, ka jāpievēršas tam, kas nekad Rožupē nav bijis. Rīkojām ģimeņu sporta svētkus, atpūtas pasākumus, teātra izrāžu apmeklējumus, organizējām psihologa nodarbības. Bijām sagatavojušas projektu latviešu tautas tradīcijām — saimniecību un saimnieku — Annas un Jēkaba dienas svinēšanai atbilstoši senajām tradīcijām. Saicinājām kopā visas pagasta Annas, no kurām vecākajai bija 94 gadi. Jē-

kabs gan pagastā atradās tikai viens, mazs skolnieciņš. Uz trijiem lieliem uguns kuriem vārijām cianastu — kāpostus, desiņas un jaunus kartupeļus, ko pēc latviešu tradīcijām nevar sākt ēst agrāk par Annas dienu. Sieviešu klubs pievērsās sakoņtībai, lai bērniem uz skolu nav jāiet cauri nolaistai videi. Ne jau visiem tas bija pa prātam. Kā, komisija nāks manā mājā un to vērtēs, teica viena otra iedzīvotāja, kas labi jūtas arī tad, ja aiz pakša aug nātres un nezāles.

Sakarus viegli nodibināt, ja esi iekšā pašā procesā. Satiec cilvēku veikalā, uz ceļa, bibliotēkā, uzaicini kaut kur piedalīties, uzklausi viņa priekšlikumus, un tā veidojas šie kontakti. Mēs pārliecinājāmies, ka varam izdarīt kaut ko labu visiem rožupiešiem.

— Tagad jūs esat Rožupes sabiedriskā centra vadītāja. Ar ko tas nodarbojās?

— Pienāca brīdis, kad sapratām, ka sabiedriskajās aktivitātēs jāiesaista vairāk cilvēku. Noorganizējām bērniem jauno frizieru skolu, uz kuru ieradās frizieri no Līvāniem un mācīja zināšanas par matu kopšanu ar visiem attiecīgajiem līdzekļiem, par frizūrām. Tās it kā nebija tieši saistīts ar sieviešu klubu. Tāpat arī datorkursi, kuros cilvēkus mācīja brīvprātīgi šīs nozares speciālisti. Pēc savstarpējas vienošanās tika izmantoti bibliotēkas datori. Pēc tam kopā ar fondu «Baltā māja» iesaistījāmies projektā «Sabiedrība sabiedrībai», kura mērķis bija izveidot Baltajai mājai līdzīgus centrus pagastos. Par projekta līdzekļiem šis centrs pirms trim gadiem arī tika nodibināts. Tā ir juridiska organizācija ar saviem statūtiem. Centram ir savas telpas vienā no Rožupes pagasta daudzstāvu māju dzīvokļiem. Līdzekļus tā remontam piešķir Līvānu novada dome. No savāktajām biedru naudām apmaksā-

jam telpu īri, bet pārējos uzturēšanas izdevumus sedz pašvaldība, kas ir pretimnākoša visām mūsu vajadzībām. Centra darbība saistās ar dažādām dzīves jomām, kuras pārzina Sieviešu kluba dalībnieces un var vadīt nodarbības. Piemēram, nodibinājām gardēžu klubu, ko vada Vita Trūpa. Tajā tiek apgūtas jaunākās tendences ēdienu gatavošanā, galda klāšanā. Sākumā katra demonstrēja savu īpašo firmas ēdienu. Pēc tam bijām uzaicinājuši ļoti ziņošu šefpavāri no kafejnīcas, kas mūs mācīja, kā iemarinēt un kā gatavot steiku. Apguvām neikdienišķu ēdienu receptes — laša un cūkgaļas steiks, avokado salāti, garneļu mērce. Bijām sarīkojušas tikšanos ar mājturības skolotāju, kas mums mācīja, kā cienāties pie zviedru galda. Mācījāmies, kā pareizi visu noturēt vienā rokā — salveti ap pirkstu, šķīvīti ar cienastu, kafijas tasi, glāzi. Iemācījāmies gatavot sāļās tortes. Šogad Mārtiņdienu svinējām ar pildīta gaiļa cepeti. Klubiņa vajadzībām esam iegādājušies plīti un dažas citas virtuves mēbeles. Rožupes pagasta svētkos sabiedriskajam centram sevi vajadzēja kaut kādā veidā prezentēt. Mēs organizējām divas radošās darbnīcas. Floristikas darbnīcā izveidojām lielu sienas dekoru, bet gardēžu klubīnā izveidoja milzu sviestmaizi 5,52 metru garumā, 16 centimetru platumā. Apakšējo kārtu veidojām no gariniski sagrieztas rupjmaizes «ķieģeliša», smērējām sviestu, pildījām ar desu, majonēzi, pievienojām kečupu, bagātīgu zaļumu kārtu, bet virspusi noklājām ar baltmaizi. Esam iecerējušas aicināt dažādu tautību cilvēkus, kas mācītu savu nacionālo ēdienu gatavošanu un tradīcijas.

Rožupes bibliotēkas vadītāja Maija Jasinska ir apguvusi floristiku. Ja mums ir vajadzīgi mākslinieciski dekori, ziedu pušķi un

tamlīdzīgas lietas, pie darba ķeras Maija.

Pēc Jaunā gada darbu uzsāks rokdarbu studija. Daudzas no mums prot adīt, un es pati esmu nodarbojusi milzums daudz džemperu, bet ar tamboradatu ne visas prot darboties. Tāpēc rokdarbu studijā paredzēts galvenokārt pievērsties tamborēšanai, bet pēc tam apgūt baltos darbus. Studiju vadīs lietiskās mākslas vidusskolas absolvente.

— Kas sagatavo projektus?

— Dažus esmu rakstījusi pati, bet citus Valija Vaivode un Maija Jasinska. Visus šos gadus esmu rosīgi mācījusies. Pa šo laiku beidzu autovadītājas, floristikas, datorapmācības, angļu valodas un grāmatvežu kursus, esmu apguvusi projektu rakstīšanu, līdzekļu piesaisti, pasākumu organizēšanu pieaugušajiem, kā arī bērniem un jauniešiem. Mūsdienās ir daudz iespēju papildizglītībai, viss atkarīgs tikai no cilvēka gribas. Man patīk vienmēr būt kustībā un pilnveidoties.

— Kā raksturojama iedzīvotāju atsaucība?

— Kad nesen svinējām sieviešu kluba piekto dzimšanas dienu, ziedus pasniedzot, kāda viesņa teica, — te jums sveiciens no pelēkajām Rožupes sievietēm. Vēl joprojām ir daudz tādu mājās sēdētāju, kuras grūti iesaistīt kopīgajos pasākumos, bet kā sievietes var tā pateikt par sevi? Tātad, vēl nav izdevies atrast kopīgu valodu un veidu, kā viņas iesaistīt. Esmu pārliecināta, ka aktīvā darbībā var iekļaut jebkuru cilvēku, tikai tam jāatrod istais veids. Viena no sieviešu kluba locekļiem strādā lauksaimniecības iestādē, palīdz zemniekiem rakstīt projektus. Viņa ir ar mieru biežāk sniegt konsultācijas un lasīt lekcijas par šiem jautājumiem, lai ieinteresētu arī zemnieces. Protams, laukos tas viss ir savādāk nekā pilsētā. Vēlēšanos sanākt kopā ietekmē pat dabas apstākļi, jo te jābrien pa dubļiem un kupenām, arī mašīnas buksē un iestieg.

— Tagad atkal esat kļuvusi par līvānieti.

— Vīrs nolēma, ka jābūvē pašiem sava māja. Un tā atgriezāmies Līvānos. Dzīvesbiedram pieder zemnieku saimniecība Jēkabpils rajonā. Vīrs nodarbojas ar meža darbiem un ir aizņemts. Tāpēc man nebija citas izvēles, kā pašai sekot mājas būvdarbu gaitai. Toties tagad esmu apguvusi visas zināšanas, kas saistītas ar mājas uzcelšanu. Arī interjera veidošana un mēbeļu izvēle bija mana ziņa.

Daudz darba vajadzīgs mājas apkārtnes labiekārtošanai. Mamma saskaitīja, ka pie mājas aug 45 bērzi, starp kuriem vasarā var salasīt pat mellenes un sēnes. Veidoju košumdarzu. Tagad ir tā, ka floristikas kompozīcijām visus materiālus varu atrast savā dārzā.

PAŠVALDĪBĀS

● Preiļu mūzikas un mākslas skolas 3.b klases audzēknes Jūlijas Podskočijas zīmējums.

LĪVĀNU NOVADĀ

Līvānos atvērta Ziemassvētku tradīciju skola

Visu decembra mēnesi Līvānos darbojas Ziemassvētku tradīciju skola, kas izveidota, sadarbojoties Latgales mākslas un amatniecības centram ar Līvānu novada tradicionālās kultūras atbalsta centru.

Ziemassvētku tradīcijas skolas būtība — caur dziesmu, rotaļu, spēlēm un praktisku darbošanos (piparkūku cepšanu, eglītes rotāšanu, masku darināšanu un masku gājienu) — iepazīt ceļu un sajūtas uz Ziemassvētkiem. Vasarā Līvānos tika rīkoti akcijas «Ieligosim Jāņus!» pasākumi, savukārt Ziemassvētku tradīciju skola ir veltīta Ziemas saulgriežu tradīciju apguvei. Skolā var darboties kā bērni, tā arī pieaugušie. Ziemassvētku skolas noslēgums paredzēts 27. decembrī plkst. 16.00 Latgales mākslas un amatniecības centrā. Sīkāka informācija Latgales mākslas un amatniecības centrā pa tālruniem 5381855 vai 9481493.

Dāvina Ziemassvētku koncertizrādi

23. decembrī Līvānu pilsētas ielu vecākie un komunālās saimniecības māju vecākie dosies uz

Rīgu, lai apmeklētu Ziemassvētku koncertu Latvijas Nacionālajā teātrī. Tā ir kā Ziemassvētku dāvana, ko tradicionāli saviem palīgiem, kas strādā sabiedriskā kārtā, — ielu un māju vecākajiem — sagādā pašvaldība un tās uzņēmumi — SIA «Līvānu siltums» un SIA «Dzīvokļu un komunālā saimniecība». Biļetes kopā ar brauciena ceļa izdevumiem izmaksājušas aptuveni 300 latus.

Labākie — pieņemšanā pie direktores

Jau otro gadu Līvānu novada Jaunsilavas pamatskolā ir tradīcija — skolas direktore gada nogalē aicina uz pieņemšanu pamatskolas skolēnus. Šī gada pieņemšanā pie direktores Janīnas Usāres tika aicināti draudzīgākie, atsaucīgākie un labestīgākie skolēni no katras klases. Tie ir Marta Čečis, Māra Rubene, Egija Jēkabsonne, Armands Zalāns, Laura Markote, Genādijs Havrovs, Matīss Markots, Ieva Čečis, Grigorijs Eniņš un Agnese Veigure.

Uz Rožupes tilta būs barjera

Līvānu novada dome saņēmusi a/s «Latvijas valsts ceļi» atbildi uz savu vēstuli, kurā paustas bažas

par gājēju drošību uz pagaidu tilta un apbraucamā ceļa Līvānu novada Rožupes pagastā autoceļa Līvāni — Preiļi 11,9. kilometrā, ņemot vērā, ka lielākā daļa kājgājēju ir tuvējās pamatskolas skolēni.

Sakarā ar jauna tilta celtniecību Rožupē šobrīd autotransporta kustība notiek pa pagaidu metāla tiltu un apbraucamo tiltu, taču gājēji spiesti pārvietoties pa ceļa malu, kas var nopietni apdraudēt viņu drošību, uzskata pašvaldība, kas vērsusies a/s «Latvijas valsts ceļi», mudinot meklēt situācijas risinājumu. Lielākā daļa gājēju ir bērni, kas mācās tuvējā Rožupes pamatskolā, un viņu drošība īpaši diennakts tumšajā laikā var tikt apdraudēta, jo apbraucamais ceļš ir samērā šaurs.

Ir saņemta a/s «Latvijas valsts ceļi» atbilde, ka pēc iepazīšanās ar situāciju uz vietas, pieņemts lēmums uzstādīt metāla barjeru, kas norobežos braucamo daļu no nomaies. Tilta rekonstrukcijas projektu ir izstrādājusi projektēšanas firma a/s «Ceļuprojekts», ievērojot pastāvošo tehnisko noteikumu un normatīvās prasības, paredzot gājēju kustību pa ceļa nomaļi, teikts vēstulē.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

JERSIKAS PAGASTĀ

● VEICA IZMAIŅAS PAŠVALDĪBAS BUDŽETĀ. Šī gada pēdējā pagasta padomes sēdē deputāti veica izmaiņas pašvaldības budžetā. Sakarā ar piedalīšanos dažādos projektos, pašvaldības īpašumu pārdošanu, aizdevumu ņemšanu un citām darbībām pagasta budžeta ieņēmumu daļa palielinājusies par 99 630 latiem. Kā «Novadniekam» pastāstīja pašvaldības vadītāja Maija Spūle, lielākās izmaiņas budžetā radušās sakarā ar Valsts kasē ņemto kredītu, kas ir 60 000 latu apmērā, izpildīto ceļu būvdarbu apmaksai. Par šiem līdzekļiem noklāts asfalts Krasta ielā un ceļa posmā Upeniekos.

Par 8000 latu pašvaldības budžetu papildināja no Satiksmes ministrijas ienākušie līdzekļi. Šī nauda izmantota ceļa posma pie pārceltnes pāri Daugavai sakārtošanai, kas līdz šim bija ļoti sliktā stāvoklī. Par paveikto priecājas ne tikai jersikieši un pārējie mūsu rajona iedzīvotāji, kuri izmanto pārceltnes pakalpojumus, bet arī Dunavas pagasta ļaudis.

Šogad pašvaldība pārdevusi arī pagasta īpašumā esošu meža gabalu. Par šo darījumu pašvaldības kasē ienākuši vairāk nekā 29 tūkstoši latu. Vēl budžetu papildināja 500 lati, kas bija paredzēti bērnu rotaļu laukuma ierīkošanai, kā arī 660 lati, kas divu projektu ietvaros ieskaitīti no Daugavas fonda. 830 lati saņemti kā ziedojumi Jersikas pamatskolai.

● BĒRNU PRIEKI SKOLĀ UN «LIDO». Jersikas pamatskolas pirmie 2004./2005. mācību gada pirmo semestri ar svētku eglītes sarīkojumu noslēdza sākumskolas audzēkņi. 23. decembrī sarīkojums paredzēts pamatskolas klašu audzēkņiem, bet dienu iepriekš, 22. decembrī, ar pašvaldības apmaksātu autobusu 50 skolas audzēkņi pedagogu pavadībā dosies ekskursijā uz Rīgu. Bērniem tiks dota iespēja priecāties par sapņoto galvaspilsētu, apmeklēt muzejus, kā arī pavadīt laiku «Lido» kompleksā, kas pārsteidz ar krāšņajiem svētku rotājumiem, teic pašvaldības vadītāja.

● LEGALIZĒ CELTNES. Pēdējā laikā pagastā iedzīvotāji steigzi noformēt dokumentus savu īpašumu ierakstīšanai zemesgrāmatā un legalizē agrāk uzceltās būves. Pēdējā pagasta padomes sēdē izskatīti divi šādi vietējo iedzīvotāju iesniegumi.

● IZSNIEDZ BŪVNIECĪBAS ATĻAUJAS. Pašvaldības deputāti izsnieguši atļauju vairāku individuālo māju celtniecības darbu uzsākšanai. Atļauja būvdarbiem dota arī SIA «Adugs», kas uz pašvaldības teritorijā esoša zemes gabala plāno paplašināt ražošanas telpas, uzbūvējot lielu noliktavu. Vēl pašvaldības deputāti piekrituši, ka «Valsts meži» rekonstruēs ceļu Jersika — Grāveri — Neicenieki 3,6 kilometru garumā. Šis salabotais ceļa posms ievērojami uzlabos satiksmi no Jersikas uz Vārkavas novada Rožkalnu pagastu.

● IESAKA GRIEZTIETIES TIESĀ. Jersikas pagasta Grāveros izcēlies strīds starp kaimiņiem kāda servitūtu ceļa gabala dēļ. Iedzīvotāji pēc palīdzības bija griezušies pašvaldībā. Pagasta padomes deputāti strīdniekiem ieteikuši neskaidrības risināt tiesāš ceļā.

● PALĪDZ NOPIRKT MALKU «ČERNOBILIEŠIEM». Pašvaldības teritorijā dzīvo četri Černobīļas atomelektrostacijas avārijas sekū likvidēšanas dalībnieki. Kā katru gadu, arī šogad pagasta padome izsniedz viņiem naudas pabalstu malkas iegādei 15 latu apmērā. Deputāti atbalstījuši vienu saņemto iesniegumu.

● PIEŠKIR BRĪVPUSDIENAS. Padomes sēdē deputāti piekrituši atbalstīt brīvpusdienu piešķiršanu sešu ģimeņu bērniem. Vienā gadījumā vecākiem tiks piedāvātas iespējas strādāt, lai varētu nopelnīt līdzekļus bērnu pusdienu apmaksai.

● CIEMOJĀS PIE KOLĒGIEM JĒKABPILS RAJONĀ. 18. decembrī Jersikas pagasta padomes deputāti un darbinieki ciemojās pie saviem kolēģiem un draugiem Jēkabpils rajona Dunavas pagastā, kur kaimiņu pašvaldība svinēja 40 gadu pastāvēšanas jubileju. Ar duna-
viešiem izveidojusies cieša sadarbība, stāsta Maija Spūle.

Kā vienojoša saite starp pašvaldībām ir pārceltnes pāri Daugavai. Jersikieši ciemos tur veduši savus viesus — delegāciju no Vācijas un franču kora dalībniekus, kuriem pārcelšanās pāri upei šķitusi ļoti romantiska. Arī Dunavas pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Kiploks, kas, pēc Maijas Spūles teiktā, esot ļoti komunikabls un atraktīvs cilvēks, bieži uz šo Daugavas krastu aicinot pacienoties savus viesus.

Tā kā Daugavā pašlaik iet viņi, pārceltnes vairs nedarbojas, tāpēc ciemos uz Dunavas pagastu Jersikas pagasta ļaudis devās pa zemes ceļu, kas ir krietni garāks, tomēr ziemas apstākļos arī drošāks.

● BĒRNIEM KONFEKŠU TŪTĀS — ATSTAROTĀJI. 220 pagasta bērni svētkos saņems konfekšu tūtas divu latu vērtībā. Taču pašvaldības deputāti nolēmuši, ka tiks nopirkti un katrā dāvanā ielikti arī gaismas atstarotāji. Visas mūsu pašvaldības garumā stiepjas Rīgas — Daugavpils šoseja, tāpēc ir jāgādā, lai bērniem iešana pa ceļu būtu drošāka, teic pagasta padomes priekšsēdētāja.

RUŠONAS PAGASTĀ

Labdarība — ideja, no kā gūst gandarījumu

17. decembrī Rušonas pagasta tautas namā notika pagasta padomes organizētā labdarības akcija maznodrošināto un trūcīgo ģimeņu bērniem.

Bērnu prieks ir skatāms viņu acīs un attieksmē pret dzīvi. Lai arī mūsu gadsimts ir dēvējams par tehnikas laikmetu, bērni tomēr tic Ziemassvētku vecītim, brīnumiem un apkārtējo cilvēku labirdībai, labdarībai. Iespējams, ka tieši labdarību mēs saprotam atšķirīgi, taču galvenais tās mērķis ir un paliek — darīt otram mirkli prieka, laimes un iespēju dzīvot kaut vismaz nedaudz, bet — labāk. Labdarība ir darbība, kura izpaužas kā dāvinājuma izdarīšana, taču tas nav pienākums, bet labas gribas izpausme.

Gada noslēguma laikā biežāk nekā citkārt, piemin labdarību, tad tiek aicināts vienam pret otru būt labākam, atvērt sirdis un dāvināt otram sirds siltumu un prieka sajūtu. Tuvojoties gada gaišākajiem, baltākajiem un visnotaļ skaistākajiem svētkiem — Ziemassvētkiem, Rušonas pagasta padome, uzņēmējī, nevalstiskā sieviešu organizācija «Anemone»,

pagasta darbinieki, Rušonas un Gailiņu pamatskolas, iedzīvotāji un «Valsts kontrole» vēlējas šos svētkus radīt gaišus un prieka pilnus arī tiem bērniem, kuriem nav tādas iespējas piepildīt ikvienu ikdienišķo vēlmīti. Ar labdarības akcijas pasākuma palīdzību pagasta maznodrošināto un trūcīgo ģimeņu bērniem Rušonas pagastā tiek radīta iespēja papildināt svētku sajūtu un iepriecināt bērnus ar īpaši rūpīgi izraudzītām dāvanām. Šī labdarības akcija, kura norisinās jau ceturto gadu, tiek veidota, nevis kā bezpersoniska dāvanu apkopošana un to pasniegšana, bet gan katram bērnam individuāli dāvana tiek īpaši rūpīgi piemeklēta un pārdomāta. Līdz ar to pasākums rada īpašu saikni un labo domu nodošanu, pretī ieraugot smaidu un pārsteiguma prieku bērna acīs.

Uz pasākumu tika aicinātas 29 Rušonas pagasta ģimenes, kopumā — 92 bērni. Viņi nebūt nav tie bagātie, bet nav arī nabagi, taču ir pelnījuši kādu materiālu stimulu un svētku prieka papildinājumu. Pasākums notika pie klātiem galdiem, ar rotaļām un Rušonas un Gailiņu pamatskolu bērnu priekšnesumiem. Aicinātajām

ģimenēm nebija jāuztraucas kā nokļūt līdz tautas nama telpām vai kā tikt atpakaļ uz mājām, jo tika noorganizēts Rušonas pagasta autobuss, kas visus izvizināja, tādējādi mazinot raizes vismaz uz šo dienu.

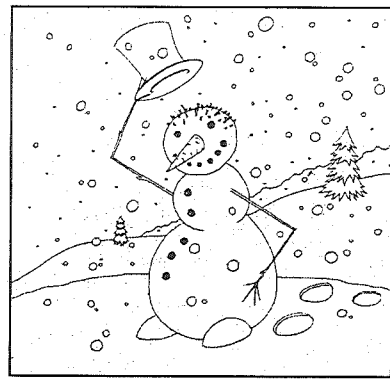
Advents ir gaidīšanas laiks. Un varbūt labāk ir nevis gaidīt, bet darīt, dāvēt un radīt prieku citam, jo tad paša prieks radīsies pats. Labdarība ir labā veidošana, labs darbs kopīgiem spēkiem. Rušonas pagasta padome īpašu pateicību izsaka «Valsts kontroles» darbinieku kolektīvam (īpaši R.Černajam), uzņēmumam «AJA-1» (īpaši A.Pastaram), z/s «Kļavas» (īpaši A. Stuburam), z/s «Saknes» (īpaši E.Zalānam), NVO sieviešu klubam «Anemone», Rušonas pamatskolas kolektīvam un skolēniem, pagasta darbiniekiem un vēl daudziem labas gribas cilvēkiem, kuri atvēlēja laiku un līdzekļus šim mērķim.

Labdarības izpausmes nav tikai Ziemassvētku laikā, darīt labu var dažādi, un to var darīt visa gada garumā.

S.Čingule,
Tūrisma informācijas un uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja

INFORMĀCIJA

● Preiļu mūzikas un mākslas skolas 2. klases audzēkņa Vladislava Jevdokimova zīmējums.

Bērni piedalās akcijā «Es dāvinu Tev...»

● Ieskats labdarības akcijā sagatavoto dāvanu izstādē. Katra no šīm lietiņām gatavotu ar lielu mīļumu un vēlēšanos iepriecināt citus. Foto: M.Rukosjujevs

Mirdzoši baltas, nesentamborētas sedziņas dāvanu iesaiņojumā, krāsaini adīti cimdi un šalles, zeķes mežģīņadījumā, tamborētas vestītes, somiņas un zidaiņu čibiņas, krustdūrienā izšūtas glezniņas, no koka virpoti svečturi un dažādi trauciņi, kārbīņas ar krāsotu gliemežvāciņu rotājumu, greznas pītas jostiņas, putns no koka skaliem ar vēzienā atplestiem spārniem, kaklarotas, rokasprādzes, mikstas spēļu mantiņas, sirds formā gatavotas floristikas kompozīcijas, no ģipša izveidoti sveču paliktniņi, ādas maciņi un desmitiem citu tikpat jauku lietiņu, ko rajona bērni sagatavojuši kā Ziemassvētku dāvanas, piedaloties labdarības akcijā «Es dāvinu Tev...». Visas dāvanas tuvākajā laikā sāks ceļu pie saņēmē-

jiem, bet patlaban apskatāmas izstādē rajona bērnu un jauniešu centrā (RBJC), kas šo akciju organizēja.

Kā informēja RBJC izglītības metodiķe Anita Kolosova, akcijā piedalījušies 180 bērni, kas kopā ar pedagogu un vecāku atbalstu izgatavojuši 326 dāvanas. Tās tiks nogādātas Salenieku pensionāta, Gailīšu un Galēnu sociālo aprūpes centru, Aglonas lauku slimnīcas iemītniekiem, kā arī bērniem invalīdiem. Ar šīm dāvanām un nelielu koncertu tiks iepriecināti arī tie slimnieki, kam svētku laiku nāksies pavadīt slimnīcā Preiļos. Vairāki izgatavotāji darbiem pievienojuši atklātnītes vai mazas vēstulītes ar laba vēlējumiem un ziņām par sevi.

Anita Kolosova atzina, ka ļoti aktīvi akcijā iesaistījušies Preiļu

2. vidusskolas audzēkņi, kas izgatavojuši visvairāk dažāda veida dāvanu – adītas, tamborētas, no koka un no ģipša veidotas un citas. Akcijā pavisam piedalījās 16 rajona izglītības iestādes. Piemēram, Preiļu mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļa sagatavojuši mākslinieciski noformētus spilventiņus. Ar dāvanām akcijā piedalās arī Rudzātu vidusskolas vecāku klubiņš kopā ar 2. klasi, Priekuļu, Dravnieku, Jaunsilavas, Vanagu, Pelēču, Galēnu, Rušonas, Siļukalna, Preiļu 1. pamatskolas, Līvānu 2. un Aglonas vidusskolas skolēni, Jersikas bērnu un jauniešu centra un RBJC audzēkņi. Sagatavotās dāvanas izstādē aplūkojamas līdz 21. decembrim, bet pēc tam sāksies to izdalīšana.

L.Rancāne

Tieslietu ministre rosina ieviest notāru periodiskās atestācijas sistēmu

15. decembrī, Rīgā tieslietu ministre Solvita Āboltiņa tikās ar Zvērinātu notāru padomes priekšsēdētāju Ingu Muciņu, kur citu notāru un notāru padomes aktualitāšu starpā pārrunāja iespēju ieviest periodisku notāru atestāciju, kas jāiziet ik pēc noteikta perioda.

Lai gan pēdējā laikā sūdzību skaits par notāru prettiesisku rīcību ir samazinājies, Solvita Āboltiņa lūdza Ingu Muciņu šo jautājumu apspriest notāru padomē un nākt klajā ar priekšlikumiem, kādā kārtībā šo procesu varētu veikt.

Tieslietu ministre Solvita Āboltiņa: «Periodiskā atestācija nav jāuztver kā sods, bet gan veids, kā veikt kvalifikācijas paaugstināšanu un vēlreiz apliecināt atbilstību amatam. Tās radīs sabiedrības uzticību notāru kompetencei un mudinās notārus regulāri iepazīties ar jaunākajiem tiesību

aktiem.» Periodiskās atestācijas sistēma ir ieviesta kaimiņvalstī Igaunijā un devusi pirmos pozitīvos rezultātus.

Inga Muciņa informēja, ka Zvērinātu notāru padome aktīvi risina sarunas ar apdrošināšanas kompānijām, lai apdrošinātu kolektīvo notāru atbildību un tādējādi pasargātu klientus no zaudējumiem, kas radušies notāru vainas dēļ. Tieslietu ministre puda atbalstu šai iniciatīvai, norādot, ka tas sabiedrībā varētu radīt drošības sajūtu.

Zvērinātu notāru padomes priekšsēdētāja Inga Muciņa informēja arī par to, ka valsts iespējas izmantot notāru pakalpojumus varētu būt daudz plašākas, piemēram, notariāli apstiprinot vecāku atļauju bērnam patstāvīgi izceļot no valsts, notārs varētu veikt papildu dokumentu pārbaudi un reizē apliecināt, ka bērns ir attiecīgo vecāku atvase. Tieslietu ministre konceptuāli atbalstīja šādu ideju, taču lūdza iesniegt

konkrētus priekšlikumus, kā tas būtu risināms, vienlaicīgi uzsverot, ka par kompetences paplašināšanu varēs runāt tikai tad, kad notāri pienācīgi veiks jau šobrīd uzticētos pienākumus.

Lai uzlabotu notāru darbu, tuvākajā laikā plānots ieviest elektronisku mantojuma lietu reģistru, kas jau šobrīd darbojas testa režīmā, kā arī notāru individuālo datorprogrammu, kas atvieglos ikdienas darbu.

Zvērināti notāri ir tiesu sistēmai piederīgas valsts amatpersonas, kuras pastāv pie apgabaltiesām un pilda viņiem likumā noteiktos pienākumus. Zvērinātus notārus amatā ieceļ uz mūžu, un šajā amatā viņi var būt līdz septiņdesmit gadu vecumam. Zvērinātu notāru darbību nosaka Notariāta likums.

I.Saleniece,
Tieslietu ministrijas
Sabiedrisko attiecību
nodaļas vadītāja

Ziemassvētku dievkalpojumi Preiļu rajona katoļu dievnamos

Aglonas bazilikā

24. decembrī – Ganiņu Mise pulksten 20.00;
25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 10.00 un 19.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 10.00, 12.00 un 19.00;
31. decembrī – pusnaktī Jaungada sagaidīšana;
1. janvārī – 0.00 Svētā Mise bīskapa vadībā.

Bērzgalē

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 8.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 9.30.

Preiļos

24. decembrī – Ziemassvētku vigīlijas Svētā Mise pulksten 18.00;
25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 8.00 un 10.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos Svētās Ģimenes svētki pulksten 9.00 un 12.00;
31. decembrī – Vecgada noslēgums pulksten 22.30;
1. janvārī – Jaungadā pulksten 9.00 un 12.00.

Riebiņos

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 12.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 10.00.

Līvānos

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 8.00, 9.00 un 10.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 9.00 un 12.00.

Pieniņos

24. decembrī – Svētā Mise pulksten 24.00;
25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 13.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 13.00.

Smelteros

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 10.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 10.00.

Rudzātos

24. decembrī – pulksten 22.00;
25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 8.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 10.00.

Vanagos

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 10.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 13.00.

Vārkavā

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 8.00;
26. decembrī – II Ziemassvētkos pulksten 10.00.

Jasmuižā

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 10.00.

Znotiņos

24. decembrī – Vigīlijas Svētā Mise pulksten 15.00.

Rušonā

24. decembrī – Vigīlijas Svētā Mise pulksten 17.00.

Nidermuižā

24. decembrī – Vigīlijas Svētā Mise pulksten 14.00;
25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 10.00.

Arendolē

24. decembrī – Vigīlijas Svētā Mise pulksten 12.00.

Ārdavā

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 8.30.

Vidsmuižā

25. decembrī – I Ziemassvētkos pulksten 8.00.

* * *

25. decembrī pulksten 18.00 Preiļu mūzikas un mākslas skolas telpās uz Ziemassvētku dievkalpojumu tiek aicināti **luterāņi**. Dievkalpojumu vadīs Līvānu evaņģēliski luteriskās baznīcas mācītājs Ēvalds Bērziņš.

IZGLĪTĪBA

Noslēgts līgums starp skolēnu vecākiem un Izglītības un zinātnes ministriju

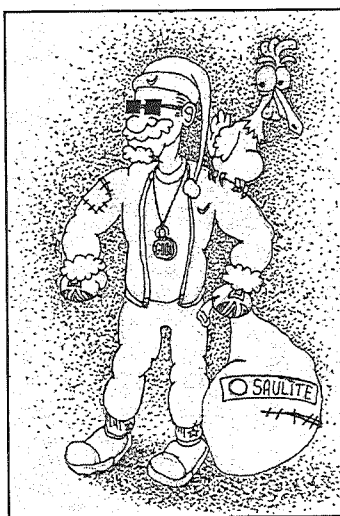
Latvijas vispārējās izglītības iestāžu audzēkņu vecāki šajā mācību gadā uzsākuši plašas aktivitātes un izrāda lielu interesi gan par mācību procesu un iegūto zināšanu kvalitāti, gan par harmoniskas un drošas vides radīšanu saviem bērniem skolās. Valsti nodibināta sabiedriska organizācija — vecāku apvienība «Vecāki izglītībai, sadarbībai, izaugsmei» (VISI).

Pēdējo mēnešu laikā radītas vecāku apvienības rajonos, to kon-

ferencēs apspriesti svarīgi jautājumi par sadarbību ar skolu. Vecāku kopā sanākšana notika arī reģionos. To laikā tika izvirzīti delegāti uz visas Latvijas vecāku sanāksmi Rīgā, Izglītības un zinātnes ministrijā (IZM). Sanāksmē notika ar devīzi «Mēs skolai, skola — mums». Preiļu rajona skolēnu vecākus tajā pārstāvēja Astrīda Valtere no Līvāniem, Vita Patmalniece no Preiļiem un Elita Znotiņa no Sutriem.

Ar vecākiem sanāksmē tikās izglītības un zinātnes ministre Ina Druvieta, 8. Saeimas deputāts

Māris Gulbis, kā arī IZM pārstāvji. Darba kārtībā bija iekļauti arī ziņojumi par visos valsts reģionos notikušajām konferencēm. Par Latgales vecāku aktivitātēm informēja Preiļu rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis. Latvijas vecāku tikšanās laikā apspriesti vairāki ļoti būtiski jautājumi par skolas padomi un vecāku komiteju, par vecāku un klases audzinātāju sadarbību, par ārpusstundu darbu un skolēnu drošību, par izglītības saturu un mācību procesa organizāciju.

● Preiļu mūzikas un mākslas skolas 2.b klases audzēkņa Oskara Mūrnieka zīmējums.

Pats būtiskākais vecāku un izglītības darba organizētāju ieguvums ir tas, ka starp abām pusēm tika noslēgta vienošanās. Kā pēc atgriešanās no sanāksmes «Novadnieku» informēja Andrejs Zagorskis, līdz šim IZM uz dialogu aicināja citas sabiedriskas organizācijas — pedagogu arodbiedrība un valsts izglītības iestāžu vadītāju apvienība, bet kvalitatīvas izglītības saņemšanā visvairāk ieinteresētā sabiedrības daļa — skolēni, vecāki un nodokļu maksātāji, kas pasūta izglītību — nebija pārstāvēti.

Abas puses vienojās par sadarbību šādās jomās: informācijas apmaiņa starp ministriju un tās padotībā esošajām iestādēm, lai

sekmētu vecāku līdzdalību izglītības politikas veidošanā; ar izglītību saistītu politikas plānošanas dokumentu projektu, kā arī ārējo normatīvo aktu projektu izstrādē un apspriešanā; vecāku informēšanā un izpratnes veidošanā par izglītības politiku. Šajā sakarībā IZM no savas puses apņemas aicināt vecāku apvienības pārstāvjus uz ministrijas vadības sanāksmēm, kas skar apvienības intereses. IZM darbinieki savukārt tiks ielūgti uz vecāku apvienības valdes sēdēm. Līgumu parakstīja izglītības un zinātnes ministre Ina Druvieta un Latvijas Vecāku apvienības «Vecāki izglītībai, sadarbībai, izaugsmei» priekšsēdētājs Kārlis Boldiševics.

LĪVĀNU 1. VIDUSSKOLĀ

Klase atsakās no skolotājas, skolotāja atsakās no klases

Līvānu 1. vidusskolas direktorei Dzintrai Maijai Kručiņinai gada nogalē un jaunā gada sākumā steidzami jārisina jautājums par to, kas mācīs bioloģiju 12.b klasē. Klases un līdzšinējās priekšmeta skolotājas attiecības sarežģījušas tik tālu, ka skolēni uzrakstījuši oficiālu atteikšanos no skolotājas vadītājam stundām, savukārt tam sekojis skolotājas atteikums minētajā klasē vadīt stundas.

Informējot par notikušo, Līvānu 1. vidusskolas direktore Dzintra Maija Kručiņina «Novadniekam» pastāstīja sekojošo:

— 12. b klases skolēni griežas pie manis ar aicinājumu uz sarunu, kuras laikā pavēstīja par saskarsmes problēmām ar skolotāju Dzidru Kleinu un puda neapmierinātību ar zināšanu vērtēšanas sistēmu, kā arī ar priekšmeta mācīšanas metodiku. Nākamajā dienā viņi iesniedza rakstisku iesniegumu, ka atsakās no šīs skolotājas stundām. No klases 30 skolēniem iesniegumu bija parakstījuši 19.

Kā informēja direktore, viņai notikusi saruna ar skolotāju. Drīz pēc tam pedagoge saslīmusi. Valsts izglītības pārvaldes inspektors Jānis Lozda, kurš arī bija saņēmis informāciju par skolā notiekošo, savukārt organizēja skolēnu aptauju 12.b, 11. b un 10. b klasē. Jautājumi bija saistīti ar saskarsmi starp skolēniem un pedagogi, mācīšanas stilu, kas tajā apmierina un kas neapmierina.

Vidusskolā pagājušajā ceturtdienā notika pedagogu sēde, kurā piedalījās 12. b klases priekšmetu skolotāji un audzinātāja, kā arī skolas vadība. Sēdē tika apspriesti jautājumi par problēmām mācīšanā, vērtēšanā un audzināšanā, par to, kas būtu darāms, lai šādas konfliktsituācijas neizveidotos.

Kā informēja direktore, skolotāja Dzidra Kleina uzrakstījis iesniegumu, ka turpmāk nevēlas

mācīt bioloģiju 12. b klasē. Dzintra Maija Kručiņina preseī atzina, ka arī pārējie bioloģijas skolotāji mutvārdos direktorei paziņojuši, ka viņi šajā klasē priekšmetu nemācīs. Grūti pateikt, vai tā ir solidāra vienošanās, vai arī pedagogi baidās, ka netiks galā ar priekšmeta mācīšanu, skaidroja direktore, jo daži no skolēniem gatavojas centralizētajam eksāmenam šajā priekšmetā, bet laika līdz vidusskolas gala pārbaudījumiem atlicis maz.

Skolēni ir panākuši savu, bioloģijas skolotāja tiks nomainīta, teica Dzintra Maija Kručiņina, bet man kā skolas direktorei jauna skolotāja atrašana izlaiduma klasei mācību gada vidū rada lielas problēmas.

Kaķis pelnījis cilvēcisku dzīvi

Līvānu 1. vidusskolā viena no decembra nedēļām bija veltīta dzīvnieku aizsardzībai un aizrīvēja ar nosaukumu «Kaķis arī ir pelnījis cilvēcisku dzīvi». Latvijas Dzīvnieku draugu fonds Līvānu 1. vidusskolu un Saldus vidusskolu ir atzinuši par izglītības iestādēm, kas var pretendēt uz dzīvnieku draugu skolas nosaukuma saņemšanu. Tāpēc bioloģijas skolotājas Regīnas Stikānes vadībā šeit nedēļas garumā notika dažādi pasākumi, kas bija veltīti cilvēku mazajiem brāļiem un mīļiem. Bija izveidota fotoizstāde. Uz kabinētu un skolotāju istabas durvīm tika izvietotas pedagogu un skolēnu četrkājaino draugu fotogrāfijas, pat uz direktora kabineta durvīm atradās «mīlulītes Džinas» attēls. Dzīvnieki bija skatāmi zīmējumos un rokdarbos, tika sagatavots uzvedums «Kaķis Francis». Skolēni izgatavoja speciālu karogu ar nosaukumu «Dzīvnieku draugu skola», tika vākti ziedojumi dzīvnieku patversmes atbalstīšanai. Skolu apmeklēja Dzīvnieku draugu fonda pārstāvji, kas ļoti atzīnīgi novērtēja bērnu paveikto šīs nedēļas laikā, kā arī iepriekšējos projektos.

● Bērnu aktivitātes vides aizsardzībā atbalsta arī vecāki. Viens no skolēnu tēviem izgatavoja kaķa skulptūru no koka, bet otrs dzīvnieču un konkursa devīzi «Kaķis arī ir pelnījis cilvēcisku dzīvi» iemūžinājis pieminekļa plāksnē. Ar mammu palīdzību peļu junkuru attēli izšūti krustdūrienā. Ja izdosies iegūt kāroto nosaukumu par dzīvnieku draugu skolu, tad plāksnīte tiks piestiprināta pie ārdurvīm. Jānis Krauklis (no kreisās) un Jānis Kurlovičs ir vieni no aktīvākajiem skolēniem, kas iesaistās vides aizsardzības projektos un kopā ar bioloģijas skolotāju Regīnu Stikāni ir pārliecināti, ka līvāniešu veikums attiecīgi tiks novērtēts.

Kā stāstīja Regīna Stikāne, projekts, kas saistīts ar dzīvniekiem un vides aizsardzību, skola iesaistījusies jau pirms diviem gadiem. Šajā laikā izdarīts ļoti daudz. Aktīvi darbojas vides pētnieku pulciņš un arī visi pārējie skolēni. Piedalījušies meža atjaunošanā, iestādot kokus četru hektāru platībā. Ik gadus tiek rīkotas dzīvnieku aizsardzības nedēļas, kuru laikā bērni zīmē savus mājdzīvniekus, raksta esajas par tiem, gatavo un uzliek putnu būriņus, vāc ziņas par stārķu ligzdām novadā, vidusskolēni vada dzīvnieku aizsardzības dienas sākumskolas bērniem. Tiek aktualizēts arī jautājums par kūlas dedzināšanas kaitīgumu. Viena no skolniecēm veikusi pētījumu par klaiņojošo dzīvnieku problēmām pilsētā. Sagatavotie priekšlikumi par bezpajumtes dzīvniekiem tika iesniegti arī novada domē. 20 skolēni apmeklēja Dzīvnieku draugu fonda kursu vienā no Rīgas

dzīvnieku patversmēm, kur ieguva zināšanas par dzīvnieku kopšanu, barošanu, dresūru un pirmo palīdzību. Katrs no kursu dalībniekiem saņēma sertifikātu, kas dod tiesības šīs zināšanas iemācīt arī citiem.

Regīna Stikāne ir arī veselības mācības skolotāja. Skola nodibinājusi labu sadarbību ar Daugavpils Universitāti. Kopā ar audzēkņiem bioloģijas un veselības mācības skolotāja regulāri apmeklē cilvēku fizioloģijas nodarbības augstskolā, papildinot zināšanas anatomijā, tādējādi radot iespējas paplašināt zināšanas tiem skolēniem, kas interesējas par šiem priekšmetiem.

Somijas pārstāves vizīte

Skolā ciemojās Somijas Izglītības ministrijas speciāliste skolu bibliotēku jautājumos Lisa Nimi-

kanga. Pirms gada skolas izglītības un informācijas centra vadītāja Skaidrīte Šķimele piedalījās starptautiskajā seminārā Iğūnijā, kur tika spriests par to, kādam jābūt centra darbam, kurā gan skolotājs, gan skolēns varētu atrast visu nepieciešamo informāciju mācību stundām un sevis pilnveidošanai. Seminārā uzstājās arī Skaidrīte Šķimele, stāstot par izveidoto moderna, straujām pārmaiņām atbilstoša centra viziju, ar stāstījumu ieintrīģējot Somijas pārstāvi.

Šogad Lisa Nimiķanga īstenoja savu nodomu un apmeklēja Līvānu 1. vidusskolu privātas vizītes laikā Latvijā.

Panākumi sportā un mācībās

Līvānu 1. vidusskolas dambretisti no Latgales novada sporta spēlēm atgriezušies kā pirmo un otro vietu ieguvēji. 5. klases skolēni savā vecuma grupā ieguvuši pirmo, bet otro — 7. un 8. klases dambretisti. Skolotājs Jānis Auzāns iegulda daudz laika un enerģijas jaunas dambretes spēlētāju paaudzes audzināšanai. Dambretes nodarbības notiek sestdienās un svētdienās Pastariņa skolā un piesaista 1. — 8. klašu skolēnus.

Andris Antuzēvičs guvis uzvaru publiskās runas konkursā un piedalīsies valsts līmeņa konkursā.

Vācu valodas skolotāja Aina Zusāne bija mudinājusi audzēkņus iesaistīties starptautiskajā skolēnu multimediju projektā, ko organizēja uzņēmums «Siemens». Projekta dalībniekiem vajadzēja veidot mājaslapu par savu skolu, informējot par savām aktivitātēm. Pieci 8. klases skolēni par šo veikumu saņēma atzinību. Viņiem kā balva tika piešķirti radioaparāti.

Savukārt divpadsmitklasniece Linda Tarasova ieguvusi teicamus rezultātus rajona bioloģijas olimpiādē un gatavojas konkurēt ar valsts labākajiem skolēniem šajā priekšmetā.

Pasaku meistara dzīve izstādē

Rajona galvenās bibliotēkas bērnu nodaļa uzņēmusi ceļojošo izstādi «H. K. Andersens 2005», ko sagatavojis Dānijas kultūras institūts sadarbībā ar Odenses pilsētas muzeju. Izstāde skatāma līdz 24. decembrim. Tā atrodas rajona bērnu un jauniešu centrā. Bērniņas pasaule grūti iedomājama bez pasakām. Nepārspēts meistars šajā žanrā, gūstot lielu ievēribu daudzās valstīs, arī Latvijā, ir dāņu rakstnieks Hanss Kristiāns Andersens. Sagaidot pasaku meistara 200 gadu jubileju, kas notiks nākamgad, skolās un bibliotēkās notiek zīmējumu konkursi, izstādes un citas aktivitātes.

L.Rancāne

● Preiļu mūzikas un mākslas skolas 2.a klases audzēknes Māriņas Zimeles zīmējums.

Čempionu tituli viesu komandām

11. decembrī noslēdzās Preiļu novada domes rīkotsais novada volejbola čempionāts. Noslēdzās ar to, ka abus čempionu titulus — gan sievietēm, gan vīriešiem — izcīnīja viesu komandas.

Šogad čempionātā piedalījās sešas vīriešu komandas («Latvijas valsts meži», Līvāni, a/s «Preiļu siers», Preiļu Valsts ģimnāzija, Riebiņi, Rušona) un piecas sievietes komandas («Policija», Preiļu Valsts ģimnāzija, Daugavpils, 567. bataljons (Līvāni/Jēkabpils), Preiļu 1. pamatskola).

Izspēles kārtība paredzēja nopelēt divus apļus, pēc kuriem četras labākās gan sievietes, gan vīriešu komandas turpināja cīņu par godalgotām vietām.

Vīriešiem apļu spēles beidzās ar pārsteigumiem. Vīriešu čempionāta tabula izskatījās šādi:

Līvāni	10	9	1	19
«LVM»	10	8	2	18
«Preiļu siers»	10	6	4	16
Riebiņi	10	5	5	15

Rušona	10	2	8	12
PVĢ	10	0	10	10

Sievietēm apļu spēles arī beidzās bez pārsteigumiem un čempionāta tabula izskatījās šādi:

Daugavpils	8	8	0	16
«Policija»	8	6	2	14
PVĢ	8	4	4	12
567. batalj.	8	2	6	10

1. pamatsk.	8	1	7	9
-------------	---	---	---	---

Līdz ar to vīriešu pusfinālos bija lemts tikties Līvānu un Riebiņu komandām, kā arī «Latvijas valsts meži» un a/s «Preiļu siers» komandām. Sieviešu čempionātā pusfinālā cīnījās Daugavpils un 567. bataljona komandas, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas un «Policija» komandas.

Pusfinālos bez pārsteigumiem neiztika. Negaidīti finālā iekļuva a/s «Preiļu siers» komanda, kura

● 1. vietas ieguvēji Līvāni: Vadims Vasiljevs, Aleksejs Stepanovs, Laimonis Vindelis, Agris Kalvāns (2. rindā); Jānis Pfafrods, Arturs Pfafrods, Daumants Pfafrods, Guntis Vanags (1. rindā).

● 2. vietas ieguvēji a/s «Preiļu siers»: Voldemārs Meluškāns, Edijs Sovietovs, Valdis Ivdris, Aivars Bumbulis (2. rindā); Jāzeps Šņepsts, Aldis Adamovičs (1. rindā).

ar rezultātu 3:0 guva virsroku pār «Latvijas valsts meži» komandu. Bez īpašam grūtībām finālā iekļuva Līvānu vīriešu volejbola komanda, kura trijos setos bija pārkāpa par Riebiņu komandu.

Sieviešu finālā negaidīti iekļuva Preiļu Valsts ģimnāzija, kura pusfinālā ar rezultātu 3:2 pārspēja «Policija» komandu. Itin viegli sievietes finālā iekļuva Daugavpils komanda, kura ar rezultātu 3:0 pārspēja 567. bataljona komandu.

Izšķirošajā dienā pirmās, lai izspēlētu 3.-4. vietas likteni, lauku-

mā devās «Policija» un 567. bataljona sievietes komandas. Četros setos pārkāpa izrādījās «Policijas» komandas volejbolistes.

Pusstundu vēlāk laukumā devās finālistes, Preiļu Valsts ģimnāzijas un Daugavpils komandas. Pirmā seta sākumā vadība ar rezultātu 2:0 izvirzījās ģimnāzistes, bet tas bija viss, uz ko tovarak viņas varēja cerēt. Daugavpilietes izrādījās galvas tiesu spēcīgākas, rezultātā tika gūta uzvara ar rezultātu 3:0 (25:19, 25:18, 25:15) un izcīnīts ilgi kārotais čempionu

● 1. vietas ieguvējas daugavpilietes Natālija Tverdovska, Larisa Košerina, Inese Jurkeviča, Jeļena Gdalina, Natālija Puntīņa, Līga Akiberģa, Galina Koblenca, Jevgeņija Dedele, Valentīna Zakrčevska.

● 2. vietas ieguvēja — PVĢ komanda: Liene Bulmeistere, Ilga Trubiņa, Arnita Klindzāne, Ivīta Luriņa, Ineta Ivanāne (2. rindā); Māija Boreiko, Jekaterina Akentjeva, Jekaterina Vasiljeva (1. rindā).

tituls.

Pēc sievietēm, lai izspēlēt 5.-6. vietu, laukumā devās Rušonas un Preiļu Valsts ģimnāzijas vīriešu komandas. Trijos setos pārkāpa ar rezultātu 3:0 izrādījās volejbolisti no Rušonas. Aiz tiem laukumā, lai cīnītos par 3.-4.vietu, devās «Latvijas valsts meži» un Riebiņu komandas. Trijos setos pārkāpa izrādījās «Latvijas valsts meži».

Beidzot atnāca arī fināla laiks. Līdzjutēji minēja, vai a/s «Preiļu siers» komanda būs spējīga atkārtot pagājušā gada «Latvijas valsts mežu» sniegumu, kad tiem piecu setu cīņā izdevās izraut uzvaru finālā spēlē ar Līvānu komandu.

Fināla sākuma kļuva skaidrs, ka cīņa risināsies par katru punktu. A/s «Preiļu siers» komanda vairākas reizes bija tuvu, lai uzvarētu kādā no setiem, tomēr tāda mēroga spēļu pieredzes trūkums neļāva to izdarīt. Visā spēlē pārkāpa ar rezultātu 3:0 (25:22, 26:24, 25:20) izrādījās līvānieši.

Par labākajiem čempionāta spēlētājiem tika atzīti: vīriešiem Jānis Bernāns («Latvijas valsts meži»), Edijs Sovietovs (a/s «Preiļu siers»), Jānis Pfafrods (Līvāni) un sievietēm Natālija Petrova (Daugavpils), Jekaterina Vasiljeva (Preiļu Valsts ģimnāzija), Jeļena Terentjeva («Policija»).

Ziemassvētku kausu izcīnā Preiļu komanda

18.-19. decembrī Preiļu 1. pamatskolas zālē risinājās Preiļu novada starptautiskā turnīra «Ziemassvētku kaus» izcīnā basketbolā. Kausa izcīnā piedalījās četras komandas: «Pabrade» (Lietuva), Naujiene (Daugavpils rajons), Preiļu Valsts ģimnāzija un Preiļi.

«Ziemassvētku kausa» turnīrā tika izspēlēti viens spēļu apļi. Pēc vienīgā apļa rezultātiem pirmās un otrās vietas ieguvēju komandām bija lemts cīnīties finālā, savukārt trešās un ceturtais vietas ieguvēju komandām par 3.-4. vietu.

Sešas apļu spēlēs tika fiksēti sekojoši rezultāti: «Pabrade» — Naujiene 71:55, Preiļi — Preiļu Valsts ģimnāzija 107:69, Naujiene — Preiļu Valsts ģimnāzija 105:58, «Pabrade» — Preiļi 84:72, Preiļi — Naujiene 87:82, «Pabrade» —

Preiļu Valsts ģimnāzija 87:48. Līdz ar to galīgā apļu spēļu tabula izskatījās šādi:

«Pabrade»	3	3	0	6
Preiļi	3	2	1	5
Naujiene	3	1	2	4
PVĢ	3	0	3	3

Spēlē par trešo vietu Naujienes komanda itin viegli ar rezultātu 91:62 pārspēja Preiļu Valsts ģimnāzijas komandu. Pēc spēles notika divi konkursi. Trīspunktu metienu konkursā uzvaru svinēja Aleksejs Žemčugovs no Naujienes, kurš minūtes laikā grozā raidīja 15 bumbas. Metienu no augšas konkursā pārliecinoši labākais bija Nauris Maskalāns no Preiļu komandas.

Fināls sākās ar to, ka jau pirmajās pirmās ceturtdaļas minūtēs tiesnešiem vajadzēja apturēt spēli, jo uz laukuma izraisījās sadursme starp «Pabrade» un Preiļu komandu spēlētājiem. Tiesnešu savlaicīga iejaukšanās nomierināja

spēlētājus un tie koncentrējās spēlei. Uzbrukumī sekoja viens aiz otra, te uz vienu grozu, te uz otru. Ceturtdaļas izskaņā veiksmīgāki izrādījās «Pabrade» komandas basketbolisti, kuri ar rezultātu 21:20 noslēdza ceturtdaļu sev par labu. Otrajā ceturtdaļā Preiļu komanda uzņēma apgriezienu, kā rezultātā pārtraukumā aizgāja ar sev labvēlīgu rezultātu 46:33. Trešajā ceturtdaļā Preiļu komanda turpināja atrauties no pretiniekiem un ceturtdaļa tika noslēgta ar rezultātu 62:45. Pēdējā un izšķirošajā ceturtdaļā Preiļu komanda spēja noturēt sev labvēlīgu rezultātu un svinēja uzvaru ar rezultātu 77:66.

Simboliskajā turnīra izlasē tika iekļauti Ainārs Turčinskis (Preiļi), A. Bitīns («Pabrade») un Andrejs Andrejevs (Naujiene).

V.Ozoliņš

● Pirmajā rindā (no kreisās): Guntis Vaivods, Ainārs Turčinskis, Didzis Bērziņš, Ivans Andrijevskis. Otrajā rindā (no kreisās): Jānis Zukulis, Nauris Maskalāns, Dzintars Karums, Ilmārs Madelāns.

Bijušais Valsts autoinspekcijas Preiļu rajona nodaļas priekšnieks LUDVIGS VILCĀNS atzīst, — garlaicīgi neesot bijis nekad. Viss darba mūžs pagājis kā viens vienīgs detektīvsēriāls — ar negulētām naktīm, bēgšanu, pakaļdzīšanu, avārijām. Viņš uzsvēra, ka pamatā visas avārijas uz ceļiem notiekot tikai tāpēc, ka autovadītāji sēžas pie stūres iereibuši, narkotiku iedarbībā vai pārsniedz pieļaujamo ātrumu. Šajā ziņā viņš pats vienmēr esot centies būt par paraugu citiem, jo kā gan var pieprasīt kādam darīt to, ko pats neievēro. Tomēr divas reizes mūžā, vienreiz Jēkabpilī, otrreiz Daugavpilī, par pieļaujamā ātruma pārsniegšanu arī viņu apturējuši ceļu policisti. Grozījies un taisnojies, cik vien varējis. Tikai ar lielām pūlēm izdevies izsprukt sveikā.

● Armijas laikā Ludvigs pirmoreiz dzīvē rokās paņēma akordeonu un sāka... spēlēt.

Rūpējās par drošību uz ceļiem

Būtu iznācis labs galdnieks

Kurš gan Preiļos nepazīst bijušo Valsts autoinspekcijas Preiļu rajona nodaļas priekšnieku Ludvigu Vilcānu? Savs puisis vien ir, no Vārkavas pagasta Bratišķu sādžas. Tepat audzis, skolojies, sievu Anastasiju apņēmis no blakus esošās Šķilteru sādžas. Arī viņa tēvs Jāzeps esot bijis pazīstams plašā apkārtnē, jo līdztekus zemes darbiem nodarbojies ar galdniecību. Bet galdnieki tajos laikos godā un cieņā tikuši turēti. Galdniecības prasme tikusi nodota no paaudzes uz paaudzi, jo, bez skapjiem, gultām, galdiem, krēsliem un citiem sīkiem, no koka izgatavotiem priekšmetiem nevarēja iztikt neviena lauku sēta. Tāpēc tēvs varējis labi nopelnīt. Viņš esot bijis tik prasmiģis galdnieks, kas taisījis pat tik greznu mantu kā jaunu meitu pūra skapjus. Vilcāna kungs atceras, ka par vienu tādu skapi samaksājuši ar jaunu darba zirgu. Tēvs bija pamanījis, ka no viņa četriem dēliem, tieši Ludvigam vislabāk padodas koka darbi, tāpēc jau no mazām dienām viņu mācīja galdnieka arodam. Drīz vien vienkāršākos priekšmetus zēns varēja izgatavot patstāvīgi. Vilcāna kungs ir pārliecināts: ja citādi nebūtu iegriezusies dzīve, no viņa dienās būtu iznācis lielisks galdnieks.

Tostarp nāca smagi notikumi — 1943. gadā nomira tēvs, bet 1945. gadā «streboka» lode aprāva vecākā brāļa Alfona dzīvi. Nu Ludvigs ģimenē bija vecākais maizes pelnītājs. Tā kā vienīgais, ko prata, bija galdniecība, tad divus gadus līdz armijai viņš nostrādāja vietējā rūpkombināta galdniecības cehā. No 1951. līdz 1954. gadam viņš tika iesaukts armijā, dienēja Krimā. Tur viņa, kā militārā komandiera, dotumi tūlīt tika pamanīti. Ludvigu nosūtīja mācīties uz jaunāko seržantu skolu. Bet pēc skolas pabeigšanas, viņš tika iecelts par zenītbaterijas staršinu. Gribu piebilst, ka šajā amatā darbojās vienīgi virsdienesta militārpersonas. Jā, armijas gadi, armijas gadi! Viens no skaitākajiem laikiem Vilcāna kunga mūžā. Kā pats saka, dzīvē viņam vienmēr esot veicies, bet darbi — padevušies. Te viņš pirmoreiz paņēma rokās itāļu akordeonu «Mariana» un izbrīnījās, ka, nepazīstot notis, var nospēlēt jebkuru melodiju. Te viņš pirmoreiz atskārta, ka karavīra dzīve arī ir viņa mūža aicinājums. 1954. gadā Ludvigs rakstīja mātei, ka vēloties palikt virsdienestā, ka priekšniecība tikai gaidot piekrišanu un tūlīt viņu sūtīšot mācīties virsnieku skolā. Mātes atbilde bija žēlabu pilna. Viņa stāstīja, ka kolhozs paņēmis visu pēdējo iedzīvi, arī to zirdziņu, kuru tēvs bija nopelnījis, taisot greznu līgavas skapi, tad asi piebilda: «Ja gribi, lai mēs visi nomirtu badā, paliec armijā!» Ludvigs, protams, negribēja būt slikts dēls, tāpēc, smagi nopūtis par nepie-

● Anastasija un Ludvigs Vilcāni savā vasarnīcā Eikša ezera krastā. 2003. gads.

pildītajiem sapņiem, atgriezās mājās. Un pirmais, ko izdarīja, devās uz Daugavpili mācīties autovadītāju kursos. Tālāk sekoja šofera darbs kolhozos «Boļševiks», «Druva», «Vorošilovs». Visur viņš aktīvi iesaistījās mākslinieciskajā pašdarbībā, dziedāja, spēlēja dejas, kāzās, dažādos saviesīgos vakaros un pasākumos. Meitenes, droši vien, līptin lipa pie tik glīta puīša, veikla akordeonista. Taču viņš bija noskatījies kaimiņu sādžas meiteni Anastasiju. Vilcāna kungs atzinās, ka esot bijis tik ļoti iemīlējis, ka, divu gadu laikā, vairākas reizes ar motociklu vai mašīnu mērojis ceļu no Preiļiem līdz Liepājai, kur tobrīd mācījies viņa sirdsmīlotā Anastasija. 1962. gada 18. augustā viņi jau svinēja kāzas. Tolaik Ludvigs strādāja Preiļu iekšlietu daļā par šoferi, Anastasija — Preiļu 1. vidusskolā par jaunāko klašu skolotāju. Jāsaka, ka apbrīnojams ir arī Vilcānes kundzes darba mūžs — viņa vienmēr ir bijusi uzticīga savai pirmajai darba vietai. Arī patlaban strādā turpat. Taču šoreiz par to nerunāsim. Tas jau būtu pavisam cits stāsts, pavisam cita dzīve...

Nekad neesot bijis karjerists

1960. gadā Ludvigs Vilcāns sāka strādāt Preiļu iekšlietu daļā par šoferi, bet 1971. gadā tika pārcelts par autoinspektoru. Tieši tobrīd viņš sāka strauji virzīties uz augšu pa karjeras kāpnēm. Jau pēc diviem gadiem viņš bija Valsts autoinspekcijas Preiļu rajona nodaļas priekšnieka amatā. Vilcāna kungs atzīst, ka nekad neesot bijis karjerists, viņam esot patīcis tikai darboties, laikam tāpēc vienmēr viņš ticis pamanīts un virzīts uz augšu. Taču sākumā pašam neesot nebijis dūšas uzskākt kaut ko tik lielu. Milicijas priekšniekam tikai ar nelielu viltību izdevies viņu iedabūt šajā krēslā. Lai kā tur arī nebūtu, skaidrs ir

viens, Ludvigs Vilcāns attaisnoja cerības un godam tika galā ar saviem pienākumiem. Viņa ieguldījums autoinspekcijas darbā novērtēts ar astoņām medaļām (par nevainojamu dienestu un sabiedriskās kārtības uzturēšanu), krūšu nozīmīti «Milicijas darba teicamnieks», daudziem jo daudziem Pateicības rakstiem. Ludviga Vilcāna vadībā Valsts autoinspekcijas Preiļu nodaļa bija viena no labākajām republikā. Pavisam viņš milicijā ir nostrādājis 26 gadus. Kad 1986. gadā atvaļinājās no iekšlietām, bija izdienējis līdz majoram.

Neņemot spriest, vai Vilcāna kunga laikā bija lielāka kārtība uz ceļiem un disciplinētāk uzvedās braucēji un gājēji. Te katram no mums ir savs viedoklis. Taču nenoliedzami, ka trīspadsmit gadus pēc kārtas viņš «uzdeva toni» uz rajona auto trasēm, nenogurdams, rūpējās par katra no mums drošību, cik vien bija viņa spēkos, cīnījās pret cilvēcīgo aušību, muļķību, pārdrošību, tā nosargājot ne vienu vien dzīvību. Un tas jau nav maz.

Viņš uzskata, ka pret cilvēkiem jāizturas cilvēcīgi...

Ludvigs Vilcāns atzīst, ka dziļi dvēselē vienmēr esot bijis pienākuma cilvēks, tāpēc militārā karjera viņam vienmēr esot patikusī. Vienmēr izjutis tādu kā iekšēju nepieciešamību pārveidot pasauli pēc sava prāta, par kādu rūpēties, kādu aizsargāt. Šī neapslāpējamā uguns un skaidrs mērķis acu priekšā arī bijuši galvenais virzītājspēks viņa dzīvē. Citādi jau nebūtu varējis nostaigāt uzplečos 29 gadus. Vēl pavisam nesēn viņš bija kā bieds nedisciplinētiem autovadītājiem un gājējiem. Jebkura tikšanās ar Vilcāna kungu neko labu nesolīja. Tātad kāds grēciņš pamanīts... Ak, cik daudz dzīves laikā protokolu sarakstīts, cik daudz nepatikšanu sagādāts karstgalvjiem! Tam visam pa vidu viņš

● Ludvigs Vilcāns, aizejot pensijā 1986. gadā.

regulāri brauca uz autosaimniecībām ar lekcijām par satiksmes drošību, līdzī veda uzskatāmās aģitācijas materiālus, filmas, mūziķi kaut ko rakstīja avīzei. Caur presi audzināja un izglītoja cilvēkus, informēja iedzīvotājus par jaunāko likumdošanu, analizēja ceļu satiksmes negadījumus, autoinspekcijas darbu.

Sabiedrībā pieņemts nerakstīts likums, kamēr kārtības sargs ir «pie stūres», viņu slavē, bet tiklīdz aiziet pensijā sāk «apmētāt ar dubļiem». Tāpēc ļoti gribējās zināt, kādas pašlaik Vilcāna kungam ir attiecības ar bijušajiem autovadītājiem. Viņš neslēpa, ka jau pēc atvaļināšanās no dienesta, vairākkārt nācies piedalīties dažādos saviesīgos pasākumos rajonā. Bet kur vīri, tur bez sarunām par mašīnām, ceļiem un ceļu policiju neiztikt. Gandrīz katram dzīves laikā ir bijušas kādas «nepatikšanas». Un kad galvā sakāpj degvīns, bet tepat blakus sēž zinošs cilvēks visās šajās lietās, sarunas rit pavisam raiti. Var izdibināt visus sīkumus.

«Domāju gan, — nevar tā būt, ka dzīves laikā kādam kaut netīšām nebūtu «uzminis uz papēžiem», saka Vilcāna kungs. «Tāču

patikami apzināties, ka līdz šim brīdim cilvēki par mani neko sliktu nav teikuši. Tiesa, atzīst, ka dažkārt esmu bijis pārāk stingrs un prasīgs, toties taisnīgs un cilvēcīgs... Pirmkārt, biju prasīgs pret saviem darbiniekiem. Vienmēr uzsvēru, ka pret autovadītājiem jāattiecas kā pret sev līdzīgiem. Vispirms viņos jāskatās cilvēks, tikai tad likumpārkāpējs. Tā varētu novērst daudzus nevajadzīgus konfliktus. Vajag runāt mierīgi, nepaceļot balsi, netēlojot lielus vīrus, tad arī visu var sarunāt. Manas personīgās domas — tā nevar strādāt, kad atbrauc no dežūras un mašīnas durtiņas salocītas... Katram saprotams, — tik stipri cilvēku grūduši mašīnā, ka pat metāls saliecies, tad kas noticis ar pašu cilvēku. Skatos pa televizoru, ka to pašu praksi piekopj arī pēkšņi laik viens otrs policists. Bet interesantākais notiek vēlāk — visi gali jūrā — vainīgo nav. Manos laikos pats grūtākais moments bija iedzērušo autovadītāju dabūt uz medicīnisko ekspertīzi. Tagad ir tāds tehniskais aprīkojums, ka viss redzams uz vietas. Tād kāpēc sacelt nevajadzīgu jezgu? Laiki mainījušies, darba apstākļi arī. Taču, manuprāt, kā toreiz, tāpat arī tagad, ir svarīgi atcerēties, ka arī iedzērušais autovadītājs ir cilvēks. Tiesa, šajā brīdī viņš ir likumpārkāpējs, nopietni apdraud satiksmes drošību, citu cilvēku dzīvību, taču... ir cilvēks. Šodien viņš piedzēries un rīkojas muļķīgi, rīt viņš būs skaidrā un ne ar ko neatšķirsies no visiem pārējiem.»

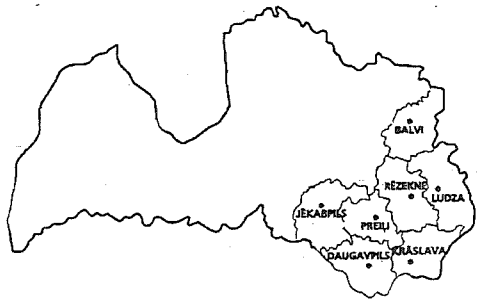
Vienmēr grib darboties

Dzīvot mierīgu dzīvi nav viņa garā. Kur radies tāds «nemiera putns»? Izskaidrojumu var rast vienīgi astroloģijā. Pats saka, — laikam esot «dzimis zem laimīgas zvaigznes». Es, savukārt, piebildešu, — viņš ir Auns, kurš dzimis Kazas gadā. Nu tik jož arī cauras vasaras pa mežiem un purviem, lasot sēnes un ogas. Viņš saka, — būtu tikai vēlēšanās, darbu vienmēr varot atrast. Laiks paiet nemanot, strādājot savā personīgajā vasarnīcā, kur atrodas bijušajā kooperatīvā «Ozoli» Eikša ezera krastā. Te viņam pieder ezera piekraste, ir sava laiva. Varot nodoties atpūtai, cik tikai tik — vizināties pa ezeru vai maksķerēt zivis. Anastasijai, savukārt, visa vasara paiet, gatavojot vīra atnestās meža veltes, kopjot savu krāšņo puķu dārzu. Ludvigs atzinās, ka uz ēdienu gatavošanu viņam nekad neesot bijis ķēriena. To visu darot Anastasija. Tikai pateicoties viņas čaklumam, visu vasaru dārza mājiņa slīgstot vienos ziedos. Ziemā gan esot tā grūtāk atrast sev piemērotu darbu. Ja galīgi neesot ko darīt, tad ejot uz garāžu, patīrot sniegu, pakrāmējoties ap dzelzīem un vakarā «nostrādājies» atgriežoties mājās. Viņš man atzinās, ka tādu dzīvi gan nevarot iedomāties, kā cauru dienu sēdēt dzīvoklī pie televizora.

M.Jaudzema

KAIMIŅU RAJONOS

Apbalvo labākos īso stāstu autorus

Apkopoti Latgales Kultūras centra rīkotā īso stāstu konkursa rezultāti. Pirmo vietu ieguvis Valentīns Lukaševičs no Daugavpils. Otrās vietas ieguvēja ir Egita Kancāne no Preiļu rajona Vārkavas novada. Par stāstu «Palāks obrazeņš» viņa saņēma naudas balvu – 300 latus.

Kopumā konkursā piedalījās 18 stāstu autori, kuru darbus vērtēja žūrija: LU Filoloģijas fakultātes dekāne, profesore Janīna Kursīte, filoloģijas doktore Anna Stafecka, dzejnieks Andris Vējāns, kā arī Jānis Elksnis un Jānis Blaževičs.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Sibīrijas bērni priecājas par balvniešu dāvināto televizoru

Balvu rajona padome saņēmusi pateicības vēstuli no Augšbebrim – Omskas apgabala Tāras rajona Sibīrijas veclatviešu ciema. Septembrī Balvu rajona padomē piešķīra 100 latus televizora iegādei Augšbebru sākumskolai, kur par skolotāju jau otro gadu strādā baltinaviete Lelde Kaiša. Augšbebru ciema iedzīvotāju vārdā pateicības vēstuli rakstījusi kultūras nama vadītāja O. Vakengūta. Viņa saka paldies gan par televizoru, gan par jaukajām atmiņām par Balviem, kas palikušas no ciemotnās tajos 1991. gadā festivālā «Baltica 91», gan par jauko skolo-

tāju Leldi. Augšbebru bērni paldies vārdus Balviem no Sibīrijas uzrakstījuši uz papīra lapām un ar tām nofotografējušies pie jaunā televizora.

Susāju Aldis – viens no desmit lepnumiem

Laikraksts «Diena» akcijā «Latvijas lepnums» aicināja piedalīties iedzīvotājus un rakstīt vēstules par sava pagasta darbīgākajiem cilvēkiem un viņu labajiem darbiem. No aptuveni 300 pretendentiem akcijas organizētāji izvēlējušies desmit cilvēkus, nosaucot viņus par «Latvijas lepnumu». Šajā desmitniekā ierindots arī Balvu rajona Susāju pagasta priekšsēdētājs Aldis Pušpurs. Viņam piešķirta nominācija «Gaismas nesējs», akcen-

tējot sasniegumus pagasta bibliotēkas iekārtošanā ar bagātīgu grāmatu klāstu. Aldis Pušpurs uzaicināts piedalīties svētku pasākumā televīzijā, kura ierakstu TV3 varēs noskatīties 26. decembrī.

Sarūk malkas krājumi

Untumainie laika apstākļi šiem traucē sarūpēt malku. Kārtīgs saimnieks radis malku atvest savlaikus. Lai to var saskaldīt un sakraut, lai tā labi izžūst, un nākamajā ziemā var dzīvot siltā istabā. Uztrauc arī citi fakti: paaugstinās malkas cena un visai ilgi jāgaida tās piegāde.

Balvēnietis Aldis Mednis ar mežizstrādi nodarbojas jau gadus trīspadsmit. Viņš atzīst, ka pienācis laiks, kad no meža paņemamās

produkcijas daudzums ir ievērojami sarucis un arī sagatavot malku uzņēmējam nav ne viegli, ne izdevīgi. «Pagaidām es vēl strādāju savos privātajos mežos, taču paredzu, ka malku varēšu pārdot vien pāris gadus. Tās krājumi sarūk, jo koki taču neaug kā sēnes. Neizbēgama ir arī cenas paaugstināšanās.» A. Mednim pierakstīta pagara malkas pircēju rinda, kurā vairums ir Balvu pilsētas pensionāri, arī pilsētai tuvējo pagastu iedzīvotāji. Aldis mežā malku sagriež pircējam vajadzīgajā garumā – 30, 40 vai 50 centimetru garumā, kādu kurš vēlas. Saimniekam atliek to tikai saskaldīt un sakraut. Pašreizējā cena par malkas kubikmetru ir seši lati. Viņš domā, ka pircēju netrūkst arī tādēļ, ka malku pieved ar multikaru, – ar nelielā izmēra traktoru

ērti iebraukt privātmāju pagalmos. A. Mednis atzīst: «Dzīvoju ar sajūtu, ka esmu palicis gandrīz vai vienīgais malkas piegādātājs iedzīvotājiem, jo viņi mani nemitīgi «bombardē» ar pasūtījumiem, kurus diemžēl nespēju izpildīt. Malkas piegādi traucē arī untumainie laika apstākļi, jo mežā zeme nav sasalusi, ir daudz ūdens, malku grūti izvest.»

A. Mednis prognozē: «Iespējams, ka drīz pienāks laiks, kad krāsnis cilvēki kurinās ar briketēm vai akmeņoglēm. Jau šobrīd malku no mūsu rajona mežiem transportē uz Rīgu, kur to var pārdot daudz dārgāk – par 12 – 15 latiem par kubikmetru. Es pats kurinu krāsnis ar nomaļiem un grāvmalās izcirsto malku.»

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Esam atgriezušies. Visi...

Vasarā miera misijā Irākā uzturējās divi Ludzas rajona iedzīvotāji – Jānis Kozlovskis un Jevgeņijs Pļenkovs. Par pārdzīvoto un izjusto šajā karadarbības pārņemtajā reģionā stāsta Jānis.

Nebiju domājis, ka būs tik grūti

Pirms došanās ceļā man šķita, ka esmu pilnīgi gatavs doties miera uzturēšanas misijā. Taču, ierodoties Irākā un nodienot tur pirmās nedēļas, es sapratu, vieta, kur notiek karadarbība, viss ir savādāk.

Sākumā tikām nogādāti uz Kuveitu. Divas dienas tika veltītas aklimatizācijai, saņēmām zāles pret malāriju, jo šī slimība reģionā ir diezgan izplatīta. Konvoja pavadībā devāmies uz bāzes nometni Hillā (All Hillah). Kopā ar slovakiešiem, rumāņiem, salvadoriešiem atradāmies poļu bataljona izvietojumā. Jāatzīst, ka dzīvojam draudzīgi, jo dzīvības briesmās atklājas cilvēka patiesā daba. Mēs visi zinājām, ka katra diena, katra stunda un pat sekunde var kļūt liktenīga. Vissaspringtākā situācija bija misijas vidū, bija dienas, kad pa mūsu izvietojumu tika šauts pat vairāk kā 700 reižu. Dodoties patruļā, nezinaji, vai atgriezies sveiks un vesels.

Es melotu, ja teiktu, ka nebija bail. Bail bija visiem, un bailes par savu dzīvību jebkuram cilvēkam ir normāla parādība. Bailes liek būt uzmanīgākam, tās mobilizē. Pirms došanās konvojā metu krustu un vienmēr domāju, ka viss būs labi.

Plašsaziņas līdzekļos pamazām miera misijas uzturēšanas formuļējumu arvien biežāk nomaina vārds – karš. Jā, Irākā ir ļoti nemiernīgi, jo kaujinieki uzbrūk ne

tikai savas valsts iedzīvotājiem, bet arī miera uzturētājiem.

Irāka – eksotiska zeme

Irākā mūs daudz kas pārsteidza. Izbrīnas un sajūsmas vērti ir senie tempļi un svētvietas, vērienīgi un grezni būvētas Sadama Husaina un citu bijušo valstsvīru rezidences un pils. Pilsētā, kur ūdenim ir ļoti liela vērtība, redzējām mājas, kur pagalmos skalojās ar flizēm izlikti diķi, tajos peldēja karpas.

Ievērojām, ka lielākoties strādā sievietes. Vīrieši ir ļoti slinki. Taču tie, kuri vairāk izglītoti, neskatoties uz to, ka Irākā policijā dienēt ir ļoti bīstami, tomēr izvēlas šo profesiju. Izskaidrojums ir vienkāršs – nopelnīt naudu, it īpaši ārpus pilsētām, Irākā gandrīz neiespējami. Tie, kuri iestājas policijā vai vietējā armijā, saņem 100 – 200 ASV dolārus mēnesī, viņiem tā ir ļoti liela nauda.

Hillā un, šķiet, arī visā valstī noteikts, ka trešdienās drīkst rīkot bēres, bet piektdienās – kāzas. Irākiešu kāzu ceremonija būtu jāredz visiem. Iespaidīgā ātrumā pa pilsētu brauc virkne automašīnu. Pie tam kāzu dalībnieki karājas pa logiem, kāds izlējis pa jumta lūku, kliež pilnā balsī, vēl trīs kāzinieki stāv atvērtā auto-bagāžniekā. Vispār – riktīgs jam-padracis.

Gan kāzās, gan bēres pieņemts šaut gaisā. Pirms došanās misijā par to tikām informēti, jo varot gadīties pārpratumi. Bija gadījumi, kad šāda šaudīšanās tika saprasta kā kauja vai uzbrukums un uz bēriniem vai kāziniekiem tika atklāta uguns.

Vidraudzīgāk pret mums izturējās bērni. Viņi ir ļoti ziņkārīgi, labprāt cienājas ar konfektēm un saldumiem. Pirms došanās uz

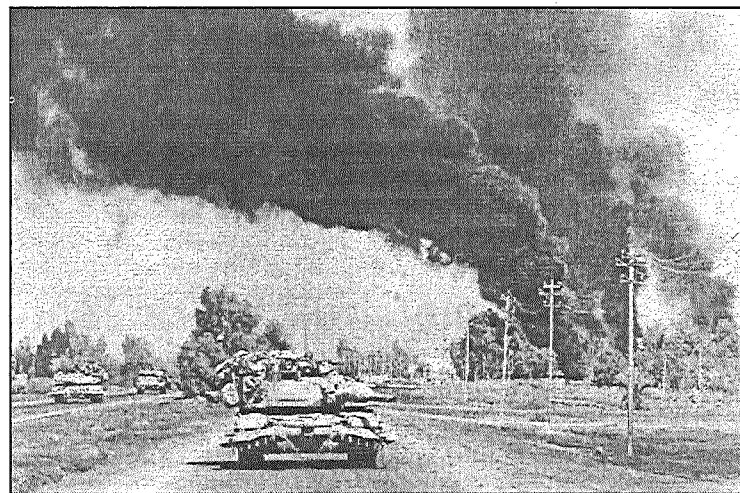
● Latviešu karavīri dodas patruļā.

mājām daudzi karavīri atlikušos rakstāmpiederumus un klades atdeva mazajiem irākiešiem, jo viņi dzīvo pilnīgā nabadzībā.

Pieaugušie Irākā ir ļoti iebaidīti. Sākumā, kad mēģinājām ar viņiem nodibināt attiecības, slēpās un bēga. Tikai pēc pāris mēnešiem situācija uzlabojās. Bija gadījumi, kad pazīstamie irākieši minēja, kad un kur varētu būt uzlikta mums lamatas. Mēs pārbaudījām, taču nekad neuzticējāmies, jo vīrieši tur ir īsti viltņi un tirgoņi. Kurš labāk maksā, ar kuru darījums izdevīgāks – tas arī draugs.

Irākā neatgrieztos

Nezinu, varbūt ar laiku manas domas mainīsies, taču tagad es domāju, ka Irākā negribētu atgriezties. Karošana ir smaga lieta. Tas ir stress, tie ir pārdzīvojumi. Tas, ka Latvijā miera uzturēšanas misijas laiks tika saīsināts līdz četriem mēnešiem, ir ļoti prātīgi darīts, jo, pildot uzdevumus nemiera pārņemtajos reģionos, ka-

● Karadarbības rezultātā deg Irākas «zelts» — nafta.

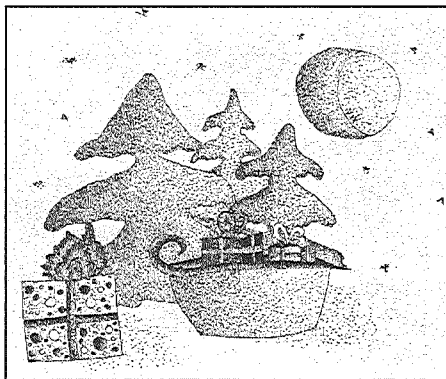
ravīru psihe sāk mainīties. Man žēl amerikāņu karavīru, kuriem šajā zemē jāpavada gads.

Dienot Irākā, sekojām līdz skandālam, kas pārņēma Nacionālos Bruņotos spēkus sakarā ar korupciju bruņojuma un ekipējuma iegādē. Par ieročiem, ekipējumu lemj komandieri, bet neviens no viņiem ar tiem netiek sūtīts

zem lodēm. Esmu kareivis un izpildu pavēles, taču arī es gribu, lai par manas valsts dotajiem līdzekļiem būtu iegādāts normāls bruņojums.

Esam atgriezušies. Visi. Taču tur, Irākā, dien citi puīši, kuriem vajadzīgs valsts, tuvinieku, visu mūsu atbalsts. Lai viņiem veicas!

«Ludzas Zeme»

● Preiļu mūzikas un mākslas skolas 2.b klases audzēknes Valērijas Maļuhinas zīmējums.

Lai svētku raķetes nenestu nelaimi

Lai cik skumji arī nebūtu, gada nogales svētki vienmēr nāk ne tikai ar košu raķešu zalvēm, bet arī ar nelaimes gadījumiem, kad ugunošanas laikā nopietnas traumas gūst gan paši šāvēji, gan skatītāji.

Iegādājoties nezināmas izcelsmes ugunošanas rīkus, svētki var beigties skumji – tā kā pirotehnikā ne vienmēr glabāta sausumā un pienācīgi transportēta, raķete, iespējams, nevis izšauj, bet detonē šāvēja rokās. Tieši rokas un acis visbiežāk cieš no nepareizi lietotas vai bojāta pirotehnikas.

Lai tā nenotiktu, svētkos ugunošanai jālaiž klāt visskaidrākā persona. Svarīgi raķetes pirms palaišanas pareizi un stabili novietot, jāraugās, lai vējš pūstu skatītājiem pakausī – tad izdedži ne birs acīs. Drošības attālumam starp vērotājiem un raķetēm jebkurā gadījumā vajadzētu būt vismaz 20 metru.

Jāuzmanās, lai nejauša dzirkstele netrāpa vēl neizlietotu spridzekļu kastēs. Raķetes nedrīkst

šaut arī pie daudzstāvu namiem, tās var trāpīt vēdlodziņos.

Gatavojoties ugunošanai

✓ Ja lietots alkohols, pirotehniku labāk nelietot. Tiem, kas ir dzēruši, ugunošanā jāpiedalās kā skatītājiem.

✓ Pirotehnikas izstrādājumi jāiegādājas vienīgi sertificētos veikalos, kur pārdevējs spēj par izstrādājumiem kompetenti pastāstīt, bet lietošanas pamācības ir detalizētas un kompetentas.

✓ Iekārtojot ugunošanas vietu, ņemiet vērā vēja virzienu. Pirotehnikā jānovieto tā, lai vējš izdedžus pūstu prom no skatītājiem.

✓ Novietojiet pirotehniku stabili – uz līdzenas virsmas sausā vietā, kur augšā nav elektrības vadu un koku zaru, kas var mainīt raķetes lidojuma virzienu.

✓ Pirotehniku drīkst ņemt no iepakojuma tikai īsu brīdi pirms ugunošanas.

✓ Ugunošanas tuvumā nesmēķējiet un neļaujiet to darīt citiem.

✓ Pirotehnikā jāaizdedzina no

vēja puses un pēc aizdedzināšanas nekavējoties jāatkāpjas 30 metru attālumā.

✓ Ugunsstrūklakas un tam līdzīgi izstrādājumi vispirms jānovieto uz zemes un tikai tad jāaizdedzina.

✓ Galda pirotehnikā jādedzina uz ugunsdroša pamata, jāizvairās no viegli uzliesmojošiem materiāliem.

✓ Nevienu pirotehnikas izstrādājumu nedrīkst turēt rokās tā darbības laikā. Arī brīnumsvēces var degt nelīdzeni.

✓ Jātceras, ka 15 – 20 minūtes pēc ugunošanas nevienu nedrīkst laist klāt. Var gadīties, ka kāds lādiņš ir palicis un var iešaut tieši sejā.

✓ Pirotehnikas izstrādājumus, kas nav sprāguši, pēc ugunošanas atkārtoti aizdedzināt aizliegts. Tie var eksplodēt jums rokās.

✓ Atcerieties, ka visi izstrādājumi, kas darbojas ar baterijām, lido pa vējam. Raķetes lido pret vēju.

(Pēc Latvijas preses materiāliem)

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Pusaudži iedzēra «Vanaga» alu

22. novembrī Preiļu rajona tiesa slēgtā sēdē izskatīja materiālus par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu trim nepilngadīgiem Preiļu novada dzīvojošiem jauniešiem – 1989. gadā dzimušajiem E. un G., kā arī 1988. gadā dzimušajam A.

Tiesas sēdē noskaidrots, ka puīši bija lietojuši «Vanaga» alu, ko bija iegādājušies degvielas uzpildes stacijā. Pēc tam, kad naktī no 19. uz 20. jūliju bija izdzerti seši litri šī grādīgā dzēriena, prāts nesās uz varoņdarbiem. Pastaigājoties pa Jaunatnes ielu Līčos, kur notika remontdarbi, viņi pamanīja jaunbūvējamās ietves apmales,

kas bija ievietotas smiltīs. Viens no puīšiem apmali paspēra ar kāju, izvilka no smiltīm un pagriezta šķērsām. Pie autobusu pieturas ceļa Preiļi – Līvāni kreisajā pusē jaunieši sāka lauzt soliņa koka latas. Tas izdevās, lecot uz sola ar kājām. Vairākas latas tika atlauztas pavisam, kā arī sabojāti metāla stiprinājumi. Koka gabalus puīši savāca un noslēpa tuvējā krūmājā. «Izklaidēšanās» tika turpināta arī pieturā otrā ceļa pusē, bez tam otrādi tika apgriezta ar ceļa zīme «Autobusu pietura». Tā kā puīšiem spēka bija pietiekami, viņi sameklēja kastī ar neizmantotajām betona apmalēm, trīs

no tām iemeta tuvējā diķī. Acīmredzot viņiem «traucēja» arī būvbrigādes atstātā brīdinājuma zīme «Ceļa remonts», ko, ieraugot braucam policijas patruļmašīnu, puīši iemeta dzīvzōgā. Tādā veidā jaunieši nodarīja materiālos zaudējumus 149 latu apmērā.

Tiesa ņēma vērā, ka jaunieši izdarījuši smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 185. panta 1. daļā, kā arī to, ka noziedzīgo nodarījumu veikuši, būdami nepilngadīgi. Tiesa nosprieda, ka viņiem var piemērot audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus. Nepilngadīgajiem puīšiem izteikts brīdinājums.

Tiesāja par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvnieku

6. decembrī Preiļu rajona tiesas sēdē izskatīta kriminālieta kāda nepilngadīga, 1989. gadā dzimuša jaunieša (Sutru pagasta iedzīvotāja) apsūdzībā pēc Krimināllikuma 230. panta. Jaunietis B. cietsirdīgi izturējās pret dzīvnieku, kā rezultātā tas gāja bojā.

Tiesa sēdē tika noskaidrots, ka šī gada 7. jūlijā B. aizbrauca ciemos pie savas māsas, kura dzīvo Rauniešos, lai palīdzētu viņai mājas darbos. Skaldot pagalmā malku, viņš izdzirdēja vairāku kaķu ņaudēšanu daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpā. Ieraudzījis, ka tur plēšas viņa mātai piederošais ka-

ķis ar otru kaķi, puīši metās dzīvniekus izšķīrt. Sveša dzīvnieks viņam iekoda rokā. Tas puīši sarnikvoja, tāpēc viņš dzīvnieku iespieda kaimiņienes dzīvokli, kura durvis bija vaļā. Pagalmā jaunietis sameklēja koku, lai ar svešo kaķi izrēķinātos. Tā arī darīja, vismaz piecas reizes ar nūju iesita izmīsušajam dzīvniekam pa galvu un ķermeni. Dzīvniekam tika konstatēti vairāku kakla skriemeļu lūzumi un citas smagas traumas, kuru rezultātā iestājās nāve.

Šo darbību rezultātā tika nodarīts morāls kaitējums gan kaķa īpašniecei, gan dzīvokļa saim-

niecei, jo telpā visas sienas un mantas bija nošķīstas ar asinīm.

Tādā veidā puīšis cietsirdīgi izturējās pret dzīvnieku, kā rezultātā tas gāja bojā, un izdarīja smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 230. pantā. Tiesas sēdē jaunietis savu vainu atzina.

Tiesa nosprieda B. atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 230. panta ar brīvības atņemšanu uz sešiem mēnešiem. Sakarā ar Krimināllikuma 55. pantu tika noteikts nosacīts sods ar pārbaudes laiku uz vienu gadu.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

POLICIJAS ZIŅAS

No 12. līdz 17. decembrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 59 iesniegumi. Tajā skaitā pieci iesniegumi bijuši par ceļu satiksmes negadījumiem, 14 – par sadzīves rakstura likumpārkāpumiem, reģistrētas sešas zādzības, astoņas huligāniskas darbības, trīs ekonomiska rakstura likumpārkāpumi, kā arī divi ugunsgrēki.

Sabojāja reklāmas štendu

13. decembrī policijas pārvaldē saņemts iesniegums par to, ka izsists stikls Preiļu novada domei piederošajam reklāmas štendam.

Izkrāpj naudu, solot darbu Anglijā

13. decembrī policijas pārvaldes dežūrdalā saņemts iesniegums par to, ka 1964. gadā dzimušais Sergejs, apsolut iekārtot darbā Anglijā, no vairākiem rajona iedzīvotājiem izkrāpis naudu.

Veikalā nenorēķinājās par precēm

14. decembrī Līvānos veikalā «Saulīte» 1968. gadā dzimušais Vladimirs nenorēķinājās par precēm. Tādā veidā veikalam nodarīts materiālais zaudējums 18,62 latu apmērā.

Apzagts veikals Rožupē

16. decembrī Rožupē, uzlauzot durvju atslēgu SIA «TU Lauki» veikalam, pagaidām nenoskaidrotas personas nozagušas dažādas mantas. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Diskotēkas laikā veica huligāniskas darbības

16. decembrī Aglonas internātskolā notikušās diskotēkas laikā 1978. gadā dzimusi Sandra veica huligāniskas darbības un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie skandālisti/mēģināja aizturēt.

Ugunsgrēks – bojāta dūmvada dēļ

17. decembrī izcēlās ugunsgrēks Rušonas pagastā. Nodega 1963. gadā dzimušajam Romualdam piederošā dzīvojamā māja. Iespējamais ugunsnelaimes izcelšanās iemesls – bojāts dūmvads.

Gāja bojā ugunsgrēkā

18. decembrī Sīļukalna pagastā ugunsgrēkā nodega dzīvojamā māja. Tā piederēja 1949. gadā dzimušajai Lidijai. Ugunsnelaimē mājas saimniece gāja bojā.

Apzagta māja Preiļos

19. decembrī, izsīto loga stiklu, zagļi iekļuvuši 1969. gadā dzimušajai Ingai piederošajā dzīvojamā māja Preiļu pagastā un nozagušas dažādas mantas. Saimniecei nodarīts materiālais zaudējums 296 latu apmērā. Policijas darbinieki vainīgās personas jau noskaidrojuši.

Huligāniskas darbības

14. decembrī Sutru pagastā, būdams alkohola reibumā, 1981. gadā dzimušais Imants veica huligāniskas darbības.

18. decembrī Saunas pagastā par huligāniskām darbībām administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1973. gadā dzimušajam Valentīnam.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Akcijā «Policists, kuram es uzticos» no Preiļu rajona iesūtītas tikai TRĪS anketas

Iekšlietu ministrijas rīkotajā akcijā «Policists, kuram es uzticos» līdz 15. decembrim saņemtas 348 anketas, ar kurām iedzīvotāji savas balsis ir atdevuši par 188 policijas darbiniekiem.

Visvairāk anketu saņemts no Rīgas rajona – 75, bet no Preiļu rajona – trīs. Iedzīvotāji policistus raksturo kā ļoti saprotošus, kulturālus, nopietnus, taisnīgus, profesionālus, ar labu humora izjūtu un uzticamus.

Iekšlietu ministrijas rīkotā akcija «Policists, kuram es uzticos» sākās šī gada 1. decembrī un ilgs līdz 2005. gada 1. februārim. Ak-

cijas mērķis ir apzināt un godināt tos policijas darbiniekus, kuri guvuši lielāko sabiedrības uzticību un atzinību, godprātīgi kalpojot sabiedrībai.

Akcijā «Policists, kuram es uzticos» var piedalīties visi Latvijas iedzīvotāji. Lai nobalsotu par labāko policistu, ir jāizgriež un jāaizpilda anketa, kas bija publicēta «Novadnieka» 7. decembra numurā, un jānosūta uz Iekšlietu ministriju, Raiņa bulvārī 6, Rīgā, LV 1050. Nobalsot var arī elektroniski ministrijas mājas lapā – www.iem.gov.lv, kā arī portālos «Delfi» un «IAuto».

